

DCID LIBRARY

0000034130

ค/ 080

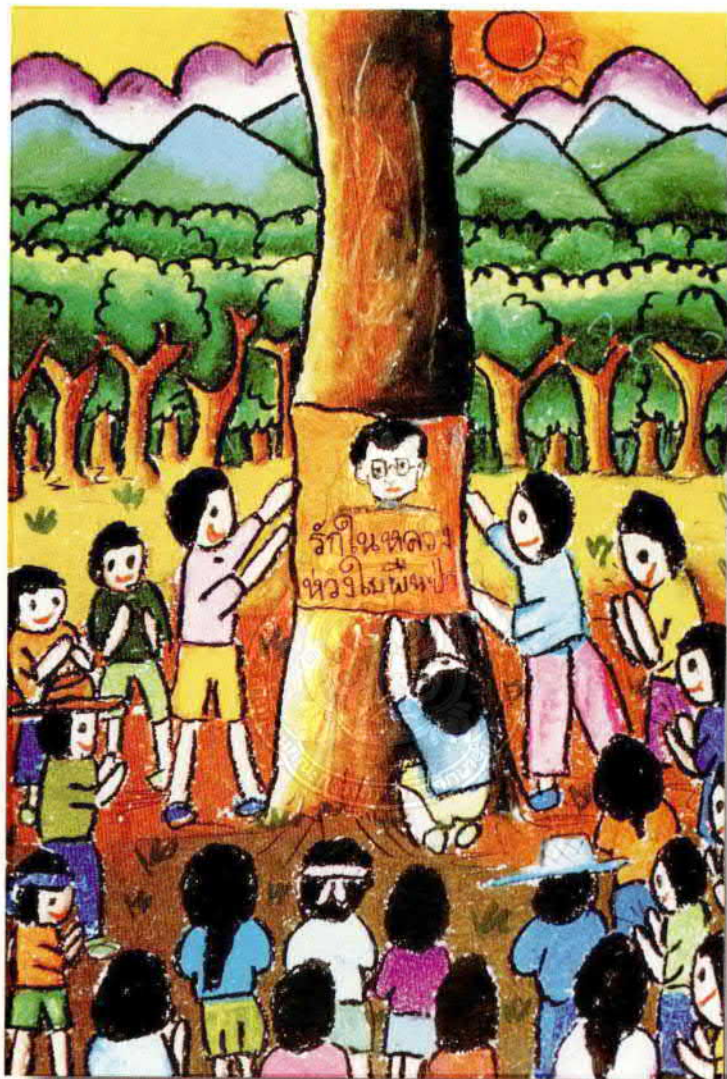
ค 615 น

ค.1

หนังสือแห่งปัญญา

หนังสือวันเด็กแห่งชาติ ๒๕๔๓

สีสัน...ฝันเป็นภาพ

รางวัลยอดเยี่ยม

ด.ช. สราวุฒิ จันทรน้อย

ป. ๖ โรงเรียน วัดท่าพระ

(แก้ไข หน้า ๒๖ ภาพวาดเป็นของ ด.ช. สราวุฒิ จันทรน้อย)

มติแห่งปัญญา

พัฒนาสังคมการเรียนรู้ สู่ทศวรรษการอ่าน

วันที่
เลขทะเบียน ๗ 16386 ค.1
เลขเรียกหนังสือ ๗ 080 ๗65๗

“มณีแห่งปัญญา”

หนังสือวันเด็กแห่งชาติ ๒๕๔๓

กระทรวงศึกษาธิการ เจ้าของ

ISBN 974-00-929-8

พิมพ์ : ๘ มกราคม ๒๕๔๓

ภาพปกหน้า-ปกหลังโดย นายทวีพร ทองคำใบ

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (สงวนลิขสิทธิ์)

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

หนังสือเป็นเสมือนคลังที่รวบรวมเรื่องราว ความรู้
ความคิด วิทยาการทุกด้านทุกอย่าง ซึ่งมนุษย์ได้เรียนรู้ได้
คิดอ่านและเพียรพยายามบันทึกภาษาไว้ด้วยลายลักษณ์อักษร
หนังสือแพร่ไปถึงที่ใด ความรู้ความคิดก็แพร่ไปถึงที่นั่น
หนังสือจึงเป็นสิ่งมีค่า และมีประโยชน์ที่จะประมาณมิได้ ในแง่
ที่เป็นบ่อเกิดการเรียนรู้ของมนุษย์

พระราชดำรัสในพิธีเปิดงานปีหนังสือแห่งชาติ
๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕

นวมินทรมหาราชสุตฺติ

ข้าพระพุทธเจ้าเหล่าเด็กน้อย
กราบพระบาทจอมกษัตริย์ชาติสยาม
พระองค์ทรงเมตตาประชาราษฎร์
พระเสด็จทั่วแผ่นดินถิ่นไกลไกล

ผู้เจ็บป่วยยากไร้อยู่ไกลหมอ
หากไม่มีผู้ใดช่วยคงม้วยมรณ์
พระหฤทัยทรงธรรมนั้นล้ำเลิศ
ณ ถิ่นใดขาดน้ำบำรุงนา

โครงการในพระราชดำริเลิศ
เกษตรกรแบ่งที่ดินถิ่นของตน
ขุดสระน้ำ ทำนาข้าว ทั้งทำไร่
มีน้ำใช้พอเพียงได้เลี้ยงปลา

ณ มหามงคลสมัยไทยเกษม
เจ็ดสิบสอง พรรษาปรีดานันท์
ขอคุณพระไตรรัตน์เรื่องอร่าม
โปรดพิทักษ์พระองค์ทรงฉัตรชัย

ชะเง้อคอยอภิวันต์ด้วยพระรสา
เทิดราชาทรงธรรมอันอำไพ
ทรงสามารถแก้ปัญหาท้งน้อยใหญ่
ณ ที่ใดมีปัญหาทรงอาทร

อนาถหนอขาดยาพาเหนี่ยวอ่อน
พระทรงนำหน่วยแพทย์จรไปเยี่ยวยา
ราษฎรทูลเทิดพระบารมีศรีสง่า
ทรงค้นคว้าทำฝนหลวงช่วยปวงชน

ได้ก่อเกิด “ทฤษฎีใหม่” ซึ่งให้ผล
เป็นสามส่วนมุ่งกมลทำไร่นา
ผลิตผลไม่ฟุ้งคืมีคุณค่า
พระมหากรุณาธิคุณอันใจครัน

ทั้งรัฐราษฎร์ปรีดีเปรมสมานฉันท์
จัดงานเฉลิมพระมิ่งขวัญแห่งชาติไทย
พระสยามเทวาธิราชอันยิ่งใหญ่
ให้เพ็ญพระพลาณามัย จีรกาล ไสถถิเทอญ.

ด้วยเกล้า ด้วยกระหม่อม ขอเดชะ

ข้าพระพุทธเจ้า

คณะเยาวชนไทย และคณะกรรมการจัดทำหนังสือวันเด็ก ๒๕๔๓

(จิตติมา ประพันธ์)

พระธรรมมอวาท

ปีหนึ่งก็มาถึงวันเด็กครั้งหนึ่ง ทุกคนก็อายุมากขึ้นปีหนึ่ง นอกจากจะสิ้นชีวิตไปเสียก่อน ธรรมดาผู้ใหญ่เท่านั้นที่ชอบรำพึงรำพันเมื่อปีหนึ่งๆ ผ่านไป ถึงชีวิตของตน ว่าล่วงไปอีกปีหนึ่งแล้ว แก่เข้าทุกทีแล้ว ยิ่งผู้สูงอายุมากเพียงไร ก็จะมีรำพึงรำพันมากขึ้นเพียงนั้น เป็นไปในลักษณะไม่ยากแก่ และรวมถึงไม่อยากตายด้วยนั่นเอง

ผู้ใหญ่รำพึงรำพันเป็นเรื่องธรรมดาไปเสียแล้ว อยากให้เด็กรู้สึกบ้าง ว่าเวลาแต่ละปีก็นำมาถึงวันเด็ก หมายถึงเด็กแต่ละคนได้เติบโตขึ้นแล้ว อย่าให้โตแต่อายุ อย่าให้โตแต่ร่างกาย จงให้โตที่ใจด้วย ใจนั้นมิใช่หมายถึงให้หัวใจโตตามตัว แต่

หมายถึงให้มีความเจริญในความรู้สึกนึกคิดที่มีอยู่ในใจ ร่างกายโตขึ้น หัวใจก็โตตามนี้เป็นธรรมดา รู้กันอยู่แล้ว แต่เพียงเท่านั้นไม่พอ เพราะเพียงเท่านั้นเป็นความเสียหายแก่เด็ก เด็กโตขึ้นที่ร่างกาย หัวใจในร่างกายก็โต ความรู้สึกนึกคิดที่ต้งามในจิตใจก็ต้องโตตามด้วย คือต้องเจริญด้วยความรู้สึกนึกคิด เจริญก็ค่อยมากขึ้นด้วยความดีทั้งปวง มากขึ้นด้วยความไม่ดีทั้งปวงไม่เรียกว่าเจริญ แต่เรียกว่าเสื่อม คือเสื่อมจากความดีทั้งนั้น

ผู้ทำความไม่ดีคือผู้ที่ทำให้เสื่อมจากความเจริญ ทำความไม่ดีมากเพียงไรก็จะเสื่อมจากความเจริญมากเพียงนั้น นี่เป็นความจริง ที่อยากจะขอให้ทั้งเด็กและทั้งผู้ใหญ่เชื่อ ว่าแม้ปรารถนาจะมีความเจริญ ไม่มีเสื่อม จะต้องไม่ทำความไม่ดี จะต้องทำแต่ความดี สองประการนี้เป็นเครื่องแสดงให้เห็นทางเลือกเดินสองทาง ทำดีคือทางเดินไปสู่ความเจริญ ทำชั่วคือทางเดินไปสู่ความเสื่อม จุดหมายปลายทางจริงแท้ทั้งสองทาง ขอฝากให้ทั้งเด็กทั้งผู้ใหญ่จำไว้ ท่องไว้ เป็นเครื่องนำไปตามทางที่ถูกตรงตามความปรารถนาต้องการ อยากเจริญต้องทำดี ต้องไม่ทำชั่ว จำไว้ให้แม่น ๆ จำไว้ให้ทุกลมหายใจ เข้าออก ภาวนาไว้

โลกทุกวันนี้ มีไทยรวมอยู่ด้วยแน่นอน กำลังเป็นผลของการทำไม่ดีมากมาย จึงปรากฏชัดว่ากำลังเสื่อมลงเป็นลำดับจากความเจริญทั้งปวง ขอให้ช่วยกันสงสารตัวเอง อย่าปล่อยให้ตกต่ำลงไปทุกทีด้วยอำนาจของการทำไม่ดีเลย จงพยายามเว้นการทำชั่วทั้งปวง ทำแต่ดี ทำใจให้มีความผ่องใสด้วยให้มีความโลกความโกรธ ความหลงแต่่น้อยหน่อย อย่ามากมายเช่นทุกวันนี้เลย ขออำนวยการให้ทำได้เกิด

(สมเด็จพระญาณสังวร)

สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

คำขวัญ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

โลกทัศน์กว้าง
สร้างสรรค์พัฒนา รู้คุณค่าวัฒนธรรม

(นายสมศักดิ์ ปรีศนันท์กุล)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

คำขวัญ
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

เพียรทำดี มีความสามารถ
อนาคตของชาติอยู่ที่เด็กทุกคน

(นายพนม พงษ์ไพบูลย์)
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๓๐ อนุมัติหลักการให้กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการจัดงานฉลองวันเด็กแห่งชาติเป็นประจำทุกปี สำหรับวันเด็กประจำปี ๒๕๔๓ ตรงกับวันที่ ๘ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๔๓

เนื่องจากปี ๒๕๔๓ เป็นปีที่อยู่ในระหว่าง “ทศวรรษแห่งการเรียนรู้ด้วยการอ่าน” หนังสือวันเด็กปีนี้จึงใช้ชื่อว่า “มณีแห่งปัญญา” โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะกระตุ้นเตือนให้เด็กอ่านหนังสือมากๆ เพราะการอ่านจะทำให้เกิดความรู้สึนึกคิด เกิดความสนใจใฝ่รู้และก้าวทันเหตุการณ์ของโลกปัจจุบัน สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง และดำรงชีพอยู่ได้ด้วยตนเองอย่างมีความสุข

คณะกรรมการรู้สึกสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้เชิญพระราชดำรัสอันทรงคุณค่า ลงในหนังสือวันเด็ก สำนึกในพระเมตตาของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ที่ประทานพระอัมโมวาท ขอขอบคุณ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และปลัดกระทรวงศึกษาธิการที่ให้คำขวัญแก่เด็กและเยาวชน และขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการจัดทำหนังสือวันเด็กจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ในโอกาสวันเด็กแห่งชาติ ข้าพเจ้าขอส่งความปรารถนาดีมายังเด็ก เยาวชน ทุกคน และท่านผู้อ่านทุกท่าน ขอให้ประสบความสำเร็จความสุขความเจริญโดยทั่วกัน

(นายชาติชาติ โยสีดา)

ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
ประธานกรรมการบริหารกิจกรรมหนังสือวันเด็ก

สารบัญ

หน้า

พระราชดำริเพื่อการอ่านออกเขียนได้และใช้ห้องสมุด	๑
มติแห่งปณิญา	๕
กว่าจะเป็นการ์ตูนพระราชนิพนธ์ “พระมหาชนก”	๑๔
ผมรักในหลวง	๒๐
ผลงานเด็กที่ได้รับรางวัลจากโรงเรียนวัดท่าพระ	๒๘
อาโจะเผ่าผู้ทรงง	๒๙
คำครูสอน	๓๓
ต้นกล้าของแผ่นดิน	๓๖
โบยร้อย	๕๕
ดนตรีศึกษาของเด็กไทย	๕๗
นกสองหัว	๖๑
สร้างสรรค์โลกใหม่ ให้เด็กไทยไร้โรคเอดส์	๖๖
เด็กสุขภาพดี ปี ๒๕๔๓	๗๐
หนทางสู่โอลิมปิกวิชาการ	๗๕

พระราชดำริเพื่อการอ่านออก เขียนได้และใช้ห้องสมุด

(ภาพ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

“เมื่อนุชชาติเริ่มพัฒนาขึ้น สิ่งจำเป็นที่สุดในการยังชีพมีเพียงอาหาร และที่อยู่อาศัยที่เหมาะสม เสื้อผ้า ยารักษาโรค ตามมาภายหลัง ในเวลานั้นมนุษย์ได้ค้นพบวิถีแห่งการยังชีพให้เป็นสุขในโลก และได้คิดค้นภาษาพูดขึ้นเพื่อใช้สื่อสารเพื่อแบ่งปันความรู้ ด้วยความปรารถนาให้คนรุ่นหลังสามารถพบเห็นวิทยาการที่จะทำให้ชีวิตราบรื่นได้ไวขึ้นและสร้างวัฒนธรรมที่ทำให้ชีวิตมีความหมาย การประดิษฐ์ภาษาเขียนเป็นก้าวสำคัญในประวัติศาสตร์”

พระราชดำรัสนี้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระราชทานไว้เมื่อวโรกาสที่พระองค์ทรงเป็นองค์ปาฐกแสดงการบรรยายในการเปิดประชุมสหพันธ์ระหว่างประเทศว่าด้วยสมาคมและสถาบันห้องสมุด (IFLA 99) เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๔๒ ณ ศูนย์นิทรรศการและการประชุมไบเทค วาระนั้น พระองค์ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณพระราชทาน ซึ่งให้เห็นความสำคัญของหนังสือ ต่อๆ ไปอีกว่า

“ข้าพเจ้าเชื่อว่า เอกสารลายลักษณ์เป็นเครื่องมือที่ดีที่สุดในการถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยี และความรู้สึกทั้งมวลของมนุษยชาติมาแต่อดีตกาลตราจนบัดนี้ แม้ในปัจจุบันเราจะมีวิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ วิทยุทัศน์ แลบบันทึกเสียง แผ่นเสียงซีดี ดีวีดี คอมพิวเตอร์ ซีดีรอม อินเทอร์เน็ตและฐานข้อมูลรูปแบบอื่นๆ แต่หนังสือก็ยังมีบทบาทสำคัญยิ่งในการให้ความรู้ใหม่ๆ แก่มนุษย์ ยังคงเป็นอาหารปัญญาอันวิเศษสุด เพราะราคาถูกเยา พกไปได้สะดวก ทั้งอ่านได้ในทุกสถานการณ์”

พระราชดำริในการรณรงค์การอ่านออกเขียนได้นั้น พระองค์ทรงให้ความสำคัญของห้องสมุดที่จะเป็นแหล่งอำนวยความสะดวกในการอ่านหนังสือ ว่า

“การรณรงค์เพื่อการอ่านออกเขียนได้ยังเป็นภารกิจสำคัญในหลายประเทศในโลก เพราะเมื่อคนอ่านออกเขียนได้ก็จะมีความรู้ สามารถปรับปรุงคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น การอ่านหนังสือจะช่วยให้ประชาชนมีโอกาสและสิทธิเท่าเทียมกัน ห้องสมุดจึงเป็นเครื่องอำนวยความสะดวกในการรณรงค์นี้ การสร้างห้องสมุดในชนบทห่างไกล ทั้งในหมู่บ้านและโรงเรียนยังเป็นสิ่งสำคัญ เพราะช่วยให้ประชาชนได้อ่านหนังสือและสื่ออื่นๆ นอกจากนี้ ควรมีการค้นหาวิธีการที่จะทำให้ประชาชนและนักเรียนอยากอ่านหนังสือมากขึ้น การวิจัยในทุกสาขาควรได้รับการสนับสนุนอย่างกว้างขวาง แม้ในชุมชนที่เจริญ ห้องสมุดไม่ว่าจะอยู่ในระบบหนังสือหรือในระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ยังควรจะเป็นความสำคัญสูงสุด ยิ่งกว่านั้นควรมีบริการพิเศษแก่ผู้ใช้ห้องสมุดที่มี

ความต้องการเฉพาะ เช่นหนังสือพิมพ์ด้วยตัวอักษรตัวใหญ่ หรือด้วยตัวอักษรเบรลล์ สำหรับผู้มีปัญหาทางสายตา หนังสือสำหรับเด็กและวัยรุ่น และว่าจุดมุ่งหมายของการใช้ความรู้และข้อมูลสารสนเทศนั้นควรเป็นไปเพื่อประโยชน์ของสังคม นั่นคือเพื่อสันติภาพ ความก้าวหน้า ความเข้าใจอันดี ความเคารพนับถือ ความร่วมมือ และความเกื้อกูลกัน”

บรรณารักษ์และผู้เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นนักเขียน สำนักพิมพ์และผู้เกี่ยวข้องกับการอ่านหนังสือกับห้องสมุดจึงรู้สึกซาบซึ้งในพระราชดำริที่เปี่ยมไปด้วยพระมหากรุณาธิคุณ ดังนั้นในการประชุมใหญ่ประจำปีของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงได้นำประเด็นของเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับงานห้องสมุดมาเป็นหัวข้อของการประชุมเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบถึงสภาพการใช้เทคโนโลยีในงานห้องสมุด ในวโรกาสนั้นสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีพระราชดำริสเปิดการประชุมว่า

“ปัจจุบันเทคโนโลยีได้ก้าวไปมาก และเข้ามามีบทบาทต่อการดำเนินงานในทุกวงการ รวมทั้งวงการห้องสมุด ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งต้องนำเทคโนโลยีมาช่วยในการพัฒนางานให้ทันกับโลกของข้อมูลข่าวสาร และการจะใช้เทคโนโลยีนั้นต้องมีนโยบายวางแผนอย่างเป็นระบบ และมีวิจารณ์ญาณในการตัดสินใจ เพื่อให้ได้เทคโนโลยีที่ตรงตามความต้องการ และเหมาะสมกับศักยภาพของห้องสมุด”

สำหรับห้องสมุดนั้นพระองค์ได้พระราชทานคำแนะนำไว้ว่า

“ห้องสมุดที่อยู่ในเครือข่ายเดียวกันควรจะร่วมกันพิจารณาเลือกใช้เทคโนโลยีเพื่อให้ได้ผลคุ้มค่ารวมทั้งประหยัดเวลาและกำลังทรัพย์ แต่อย่างไรก็ตามเทคโนโลยีก็เป็นเพียงเครื่องมือประมวลความรู้ ข้อมูลข่าวสาร ให้อยู่ในรูปที่สะดวกแก่การเข้าถึง” พระองค์ทรงขอให้ผู้ที่ทำงานเกี่ยวกับห้องสมุดได้ยึดมั่นอุดมการณ์ของห้องสมุดที่ว่าจะต้องให้บริการ ชี้นำและแนะนำผู้ใช้ห้องสมุดให้สามารถนำความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ที่มีประโยชน์ไปพัฒนาตนเองและสังคมให้มีความก้าวหน้า

ทั้งในด้านความรู้ การปฏิบัติ และคุณธรรมพร้อมกับช่วยชี้แนะทางการอ่าน และการให้ความรู้ ซึ่งยังขาดความตระหนักในความสำคัญของการอ่าน และยังขาดความสามารถ ในการอ่านที่มีอยู่เป็นจำนวนมากด้วย

หนังสือที่พระองค์ได้พระราชทานคำแนะนำสำหรับห้องสมุดอยู่เสมอว่า “ในการจัดหาหนังสือเข้าห้องสมุดนั้นขอให้เป็นหนังสือไทยๆ เช่น นิทานพื้นบ้าน นิทานชาดก เด็กๆ จะได้เกิดความรักในวัฒนธรรมของไทย”

ดังนั้นการส่งเสริมให้มีหนังสือไทยอ่านเพื่อสนองพระราชดำริให้เด็กเกิดความรักวัฒนธรรมไทย และมรดกไทยนั้น จึงเป็นเรื่องสำคัญต่อการเรียนรู้ด้วยอ่านหนังสือ และเข้าใจในศิลปวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ของชาติบ้านเมือง ก่อนที่โลกของข่าวสารข้อมูลจะเข้ามามีบทบาทในสังคมเด็กไทยมากขึ้น

ทุกวันนี้ระบบการสื่อสารจัดว่าเป็นระบบที่โตเร็วมากและมีผลกระทบต่อสังคมมากเช่นกัน ดังนั้นการบริโภคข้อมูลข่าวสารจึงมีการขยายตัวอย่างรวดเร็วใน เรื่องอินเทอร์เน็ต และระบบการสื่อสารโทรคมนาคมนั้นก็ทำให้เกิดการพัฒนาอย่างรวดเร็ว เกิดการถ่ายเทข้อมูลไปทั่วโลก ด้วยเหตุนี้การสร้างนิสัยรักการอ่าน หนังสือจะช่วยรักษาความรู้และภูมิปัญญาไทยจึงเป็นหนทางหนึ่งที่ทำให้มีความเข้มแข็งในการศึกษาก้าวหน้าในสังคมการเรียนรู้ทุกระบบ

เรียบเรียง โดย “นักข่าวรุ่นเยาว์”

ขอขอบคุณฝ่ายวิชาการ

สมาคมหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์

มณีแห่งปัญญา

กลุ่มเยาวชนอนุรักษ์มรดกไทย

ลิขิตวิจิตรด้วย
ดั่งมณีจินดารัตน
อันมีศรีสวัสดิ
ใครรู้คือได้แก้ว

ศุภอรรด
เลิศแล้ว
โสภาคย์
ค่าแท้ควรเมือง

(จินตามณี ฉบับ พระโหราธิบดี สมัยสมเด็จพระนารายณ์)

โคลงบทนี้ขอนำมาใช้สำหรับอธิบายความหมายของ “มณีแห่งปัญญา” ชื่อของหนังสือวันเด็กปีนี้และมีความหมายไม่แตกต่างไปจากชื่อหนังสือ “จินตามณี” ซึ่งเป็นแบบเรียนหนังสือไทยที่ให้หัดอ่านและเรียนวรรณคดีและอักษรศาสตร์ชั้นสูง เป็นตำราเรียนของเด็กไทยมาตั้งแต่ครั้งสมัยอยุธยา ใช้สอนกันในแผ่นดินของ สมเด็จพระนารายณ์มหาราช การเรียนรู้หนังสือไทยในสมัยก่อนจึงมีความสำคัญ เพราะสอนให้ “เขียนอ่านออกโษฐ์รู้ได้ รอบรู้เรื่องราว” คืออ่านออกเขียนได้ และรู้เรื่องราว

ดังนั้นการอ่านหนังสืออ่านและรู้เรื่องราว จึงเป็นเหมือนดั่งแก้ว เป็นมณีที่จะใช้สร้างปัญญา ในสมัยก่อนนั้นต้องเรียนให้ “สำเร็จแม่กกก ที่ดิน จึงแจกกกก มา คนกบ กมเฮย จนแม่เกยกายคัน คู่เจ้าเคียงแสดง” สรุปแล้วการเรียนรู้หนังสือในสมัยนั้นต้องแตกฉานหนังสือไทยทุกตัวอักษรแล้วคือ ต้อง “เรียนรู้ในพิธิอักษร สามแลไม่ม้วน ไม่มลายแล้ว” ก็ให้พึงพิริยพิจารณาให้รู้ในพิธิที่จะกระทำซึ่ง บทและกลอน คือ ร่ายสุภาพ ร่ายฉันท์ ร่ายกาพย์ โคลงสอง โคลงสาม

โคลงสุภาพ และโคลงจัตวาพัฒนาที่ตรีพิชพรรณ และโครงคันวิวิธมาลีบาทกฤษร และพึงตกแต่งกระทำให้อีกต้องตามโบราณคดี อันท่านบังคับไว้ให้ชอบด้วย การวางบทและกลอน สัมผัสตามชนบทที่สุภาพ และเอกโท จงถูกถ้วนทุกประการ” ข้อความนี้ นำมาจากหนังสือจินตามณี ฉบับพระนิพนธ์ของ พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงวงษาธิราชสนิท ซึ่งพระนิพนธ์ตามพระราชปรารภของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว สำหรับให้พระเจ้าลูกยาเธอที่ยังทรงพระเยาว์ได้ทรงใช้ศึกษา เป็นการชี้ให้เห็นว่าการอ่านหนังสือไทยนั้นเด็กไทยต้องเรียนหนังสือไทยเพื่อ “เป็นอาภรณ์แก้วก่อง กายกวีชาติเอ๋ย” อย่างที่มีคำกล่าวขานนานมาแล้ว “คนไทยนั้นเจ้าบทเจ้ากลอนกันทุกคน” หรือ “กวีฤๅแล้งแหล่งสยาม ข้อยคิดลิจิตด้วยพยายาม ต่อแต่งเดิมความ สติปัญญาอย่างเยาว์” นับเป็นระบบการศึกษาที่แตกฉานหนังสือไทยที่สามารถแต่งบทและกลอนได้สมกับคำสอนที่ว่า “ลูกผู้ชายลายมือนั้นคือยศ” ด้วยเหตุนี้การอ่านคำกลอนสอนความรู้จึงมีบทที่ท่องจำกันติดปากอยู่หลายบท เช่น

ไฟใจแลให้ทาน	ทั้งนอกในและไหมใส
ใครใคร่แลของโย	อันใดใช้แลไหลหลง
ใส่กลสะกั๊ไบ้	ทั้งได้เหนื่อแลใหญ่่ง (ของเดิมเขียน สัพพ์)
ใกล้ไบแลใช่จง	ยี่สิบม้วนคือวาจา (ของเดิมเขียน ญี่สิบ)

(สอนการใช้สระ ใ จาก จินตามณี ฉบับ พระโหราธิบดี)

“เป็นข้าราชการ อย่าเกียจอย่าคร้าน การงานตริกตรอง เข้าออกนอกใน อย่าให้ลำพอง จักกราบทูลฉลอง อย่าได้มั่วสาฯ

อย่าเห็นกับคน สิบบาทคาดบน ไม่พินอาชญา อย่าประจบอย่าประเจง ช่วยแรงวาสนา กิจการพารา จงหมั่นจิตรจำ ฯ

แม้จะว่าความ ไล่เลียงได้ตาม ให้งามแม่นยำ อย่าคุมเหงไพร่ หาให้ชอบธรรม เกรงบาปกลัวกรรม ในอนาคตกาล ฯ

“แก้วสารพัดนึก” ในปัจจุบันนี้น่าจะหมายถึง ปัญญาและภูมิปัญญาของ

มนุษย์นั่นเอง เด็กไทยในสมัยก่อนจึงถูกสอนว่า “ถ้าใครใคร่รู้ ให้ดูสารา เพียรลค้นหา จินตามณี” และเช่นเดียวกันก็มีแต่หนังสือจินตามณี ทั้งเก่าและแต่ใหม่ให้อ่านกันแพร่หลายคัดลอกความต่อมามากหลายเล่ม ได้แก่ จินตามณีฉบับพระโหราธิบดีแต่ง พ.ศ. ๒๒๒๓ จินตามณีฉบับสมัยพระเจ้าบรมโกศ พ.ศ. ๒๒๗๕ จินตามณีฉบับความแปลก มี ๒ ฉบับคือ ฉบับเดิมของหอพระสมุดเป็นของนายปานขุบทูลเกล้าถวายและจินตามณีฉบับสมเด็จพระเจ้า กรมพระยาดำรงราชานุภาพประทาน ๑ เล่ม จินตามณีฉบับความพ้องมีหลายเล่มเป็นตัวเขียนเช่น ฉบับมหาสิทธิชำระ พ.ศ. ๒๓๒๕ ฉบับนายมหาใจศักดิ์ ฉบับพระยาธิเบศ ฉบับความสมเด็จพระปรมานุชิตชิโนรส ซึ่งหมอมสิธนำไปพิมพ์เมื่อพ.ศ. ๒๔๑๓ จินตามณีฉบับพระนิพนธ์ของ กรมหลวงวงษานุรักษ์ พ.ศ. ๒๓๙๒ และจินตามณีฉบับหมอบลัดเล รวมพิมพ์ ก็มี ๑. ประถมก กา แจก ลูก ๒. จินตามณี ๓. ประถมมาลา และ ๔. ปทานุกรมและคำอธิบายเพิ่มเติม ต่อมาโรงพิมพ์พานิชกุลผลได้นำมาพิมพ์ใน พ.ศ. ๒๔๔๘ และจินตามณีฉบับสมุดไทยขาว หอพระสมุดซื้อเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๒ เป็นต้น

ด้วยเหตุนี้ เด็กไทยสมัยก่อนจึงเรียนรู้หนังสือไทยตามหนังสือจินตามณีก่อนที่จะได้ออกไปอ่านวรรณคดีมรดกและคำรับคำราต่าง ๆ ได้อย่างแตกฉาน คือเข้าใจในภาษาไทยของคนอย่างแท้จริง จึงถือเป็น มณีของปัญญา ที่นักเรียนในสมัยนั้นได้เรียนรู้กัน

คำรับคำราหรือหนังสือที่นิยมอ่านในสมัยแรกเป็นวรรณคดีที่ผู้รู้ได้แต่งไว้ซึ่งมีอยู่มากมาย โดยเฉพาะนิทานคำกลอน คำกลอนสุภาพิต หรือโคลงฉันทกาพย์กลอนสอนคน เช่นสุภาพิตพระร่วง สุภาพิตสอนหญิง โคลงโลกนิติ เพลงยาวถวายโอวาท กฤษณาสอนน้องคำฉันท์ เป็นต้น ในวรรณคดีไทยแทบจะทุกเรื่องผู้แต่งก็นิยมที่จะสอดแทรกความรู้และคำประพันธ์เพื่อใช้เตือนสติตนเองเช่น นิทานคำกลอนเรื่องพระอภัยมณี ขุนช้างขุนแผน รามเกียรติ์ สามก๊ก ราชาราช เป็นต้นซึ่งมีคำประพันธ์ที่นิยมนำมาใช้สอนกันในปัจจุบันหลายบท เช่น

พฤษภกาสร	อীগุญชรอันปลดปลง
โททนต์เสน่งคง	สำคัญหมายในกายมี
นรชาติวางวาย	มลายสิ้นทั้งอินทรีย์
สถิตทั่วแต่ชั่วดี	ประดับไว้ในโลกา
ความดีก็ปรากฏ	กิตติศฤงคาร
ความชั่วก็นิินทา	ทวยศยินขจร
(กฤษณาสอนน้องคำฉันท์ พระนิพนธ์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร)	
นานาประเทศล้วน	นับถือ
คนที่รู้หนังสือ	แต่งได้
คนเกลียดหนังสือคือ	คนป่า
คนเยาะกวีไซ้	แน่แท้ คนดง
(พระราชนิพนธ์ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว)	
รู้อะไรไม่รู้วิชา	รู้รักษาตัวรอดเป็นยอดดี
(โยคีสอนสุดสาคร ในพระอภัยมณี ของสุนทรภู่)	
มีความรู้อยู่กับตัวกลัวอะไร	ชีวิตไม่ปลดปลงคงได้ดี
(ศรีสุวรรณเตือนสติพระอภัยมณี ในพระอภัยมณี ของสุนทรภู่)	
วิสัยคงทนคงเข้ายังยุทธ	ฤทธิ์รุกรแรงร้ายกายสิทธิ์
แม้เพลิงกาฬผลาญแผ่นดินสิ้นชีวิต	อำนาจฤทธิ์ยอมแพ้แก่ปัญญา
(บาทหลวงบีไปสอนนางละเวงวิวัฒนา ในพระอภัยมณี ของสุนทรภู่)	
อันความคิดวิทยาเหมือนอาวุธ	ประเสริฐสุดซ่อนใส่เสียในฝัก
สงวนคมสมนึกใครอีกชัก	จึงค่อยชักเชือดฟันให้บรรลย์
(เพลงยาวถวายโอวาท)	
รู้วิชาให้รู้เป็นครูเขา	จึงจะเบาแรงคนเร่ขวนขวาย
มีข้าไทใช้สอยค่อยสบาย	ด้วเป็นนายโง่เง่าบ่าวไม่เกรง
(สุภาษิตสอนหญิง)	

ขจร < ครั้นนั้นขณะนั้นนั้น ให้ผู้แทนปี่ว่าวันหนึ่งเขาได้หนีจากเกาะไคเสียน
 ขจร < เขากลับ หอบ ฟังเสียงระฆังคร่ำครวญได้เข้าเกาะโดยรอบเป็นเสียงกร่ำคร่ำ
 ขจร < ครั้นได้เรือแล้วประหลาดใจดังนี้ เจ๊ะ คักคักขึ้นเรือจะ แกร้งเอาค้ำ
 ขจร < สี่ระฆังเกาะคร่ำครวญดังนั้นก็ต่างออกไปทาง < แม่น้ำแคว ที่แม่น้ำ
 สี่ระฆังเกาะคร่ำครวญ

ขจร < ครั้นนั้นขณะนั้นนั้นให้ผู้แทนปี่ว่าวันหนึ่งเขาได้หนีจากเกาะไคเสียน
 ขจร < จะนั้น ได้เสียงเขากลับกับกับ ฟังเสียงระฆัง ครั้นนั้นได้เข้าเกาะไค
 ขจร < รอบเป็นเสียงกร่ำคร่ำ ครั้นได้เรือแล้วประหลาดใจดังนี้ เจ๊ะ คักคักขึ้นเรือ
 ขจร < แกร้งเอาค้ำขึ้นเกาะคร่ำครวญดังนั้นก็ต่างออกไปทาง < แม่น้ำ
 สี่ระฆังเกาะคร่ำครวญ

การสอนให้เรียนรู้หนังสือนั้นเด็กไทยได้มีการสอนมานานแล้ว โดยการให้อ่านวรรณคดีให้ปู้ยาตายายฟังและจะอธิบายให้เข้าใจ ต่อมาได้มีการพัฒนาด้านหนังสือและการเขียนมากขึ้น จากการแต่งวรรณคดีมรดก ก็มีการเขียนวรรณกรรมอย่างตะวันตกคือ มีเรื่องแปล เรื่องสั้น นวนิยาย สารคดี บทละครและการ์ตูนจัดพิมพ์เป็นหนังสือให้อ่านกันมากมาย

ส่วนการอ่านเป็นนิสัยนั้นไม่ได้สร้างให้รักการอ่านให้มากขึ้นตามจำนวนหนังสือหรือจำนวนประชากรที่เพิ่มหลายเท่าตัวคุณ หนังสือดีหลายเรื่องนั้นยังมียอดพิมพ์จำนวนน้อยอยู่จนเป็นห่วงว่าบทบาทของการอ่านนั้นยังจำเป็นอยู่ในสังคมนี้หรือไม่ ประกอบกับมีสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ทันโลกทันเหตุการณ์กว่าหนังสือให้ชมและฟังมากขึ้นมากมาย ได้แก่รายการทางวิทยุ รายการทางโทรทัศน์ วิดีโอและซีดี-รอม จึงทำให้แบ่งเวลาในการอ่านหนังสือให้น้อยลงไปอีก

การเข้าไปสู่สังคมของสื่อเทคโนโลยีนั้นต้องทำความเข้าใจให้ชัดเจนว่า ไม่ใช่สังคมที่มีแค่การชมหรือฟังอย่างเดียว ทุกสื่อที่เผยแพร่ทางเทคโนโลยีนั้นต้องเริ่มจากหนังสือก่อน เพราะการอ่านออกเขียนได้นั้นเป็นรากเหง้าทางวัฒนธรรมของมนุษย์ ให้สามารถสื่อสารและเกิดความเข้าใจได้ใน ภาษา ท่าทาง และการอ่านเขียน ส่วนสื่อเทคโนโลยีเป็นเพียงอุปกรณ์ที่จะอำนวยความสะดวกให้การถ่ายทอดภาษา และการอ่านเขียนให้มนุษย์ไม่ต้องคิด สังคมของการสร้างความคิดเป็นของมนุษย์นั้น กำลังมีบทบาทใหม่ที่เชื่อว่า สื่อเทคโนโลยีเป็นสมอกลที่จะทำให้ทุกสิ่งได้ โดยลืมไปว่า มนุษย์นั้นมีมันสมองที่สามารถพัฒนาและสร้างคุณภาพให้เกิดได้เสมอ

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีต่างหากที่บังคับให้มนุษย์ต้องพัฒนาศักยภาพของการอ่านให้มากขึ้น โดยมีภาษาและหนังสือเป็นหลัก ประชาชนในประเทศที่พัฒนาแล้วให้ความสำคัญกับการอ่านหนังสือมากกว่าประเทศที่กำลังพัฒนา นั่นหมายถึง ประชาชนต้องรู้หนังสือมาก จึงจะพัฒนาศักยภาพมนุษย์ได้อย่างรวดเร็ว เพราะ การอ่านหนังสือนั้นไม่ใช่เพียงแค่รู้ภาษาเท่านั้น ยังพัฒนาชีวิตและจิตใจที่ดีงาม และสามารถช่วยเหลือสังคมประเทศชาติได้ในที่สุด

มีคำพูดหลายประโยคจากนักคิดชาวต่างประเทศเช่น เซอร์ ฟรานซิส เบคอน ว่า

“การอ่านหนังสือนั้น จะทำให้คนซื่อสัตย์และช่วยให้เรามีความสัมพันธที่ดี เพราะทำให้เราเข้าใจคนอื่นและสังคมมากขึ้น”

ความไม่เข้าใจกันในสังคมนั้นไม่น่าจะเกิดจากเหตุที่มีความบกพร่องทางการอ่านที่ไม่ได้รับการส่งเสริมหรือจัดให้มีการเรียนการสอน สร้างคนให้อ่านออกเขียนเป็นเหมือนการเรียนจากจินตตามณ์ในสมัยก่อน การสร้างสังคมการเรียนรู้จากอ่านหรือการใช้สื่อเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในการเรียนรู้นั้น มีความจำเป็นมากกว่ากัน

ประการสำคัญการผูกขาดทางสื่อสารเทคโนโลยีที่ไร้การควบคุมดูแล จนมีรายการที่ไม่พึงประสงค์ในสังคมมากขึ้นนั้น กลับสร้างวัฒนธรรมตามอย่างทีวีหนังสือพิมพ์ และวิทยุโทรทัศน์นำเสนอ เป็นเหตุให้เกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนต่อการเรียนรู้ในสังคมมากขึ้นจนเกิดเป็นปัญหาที่ต้องแก้ไขและน่าเป็นห่วง

สิทธิมนุษยชนนั้นย่อมได้รับสิทธิอันชอบธรรมที่ควรเลือกชมและฟังรายการที่ดีได้มากกว่าการยัดเยียดให้ชม มีสิทธิชมและบริโภคสื่อตามความพอใจ มีองค์กรอิสระคอยควบคุมดูแลสื่อวิทยุและโทรทัศน์ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๐

การสร้างสังคมการเรียนรู้โดยส่งเสริมการอ่าน และใช้สื่อเทคโนโลยีช่วยอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนนั้น จึงต้องคำนึงอยู่เสมอว่าบทบาทของหนังสือนั้นยังทำหน้าที่เป็น “มณีแห่งปัญญา” อยู่เสมอ

ปัจจุบันประชาชนทั่วไปรักการอ่านหนังสือดีมีคุณภาพ ดังจะเห็นจากการที่คณะกรรมการพัฒนาหนังสือแห่งชาติ ได้จัดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติเพื่อยกย่องการเขียนหนังสือและการพิมพ์ โดยร่วมกับสมาคม สำนักพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง จนมีหนังสือและสำนักพิมพ์เกิดขึ้นมากมาย และมีรางวัลสำหรับหนังสือที่ดีเกิดขึ้นหลายรางวัล

แต่นิสัยรักการอ่านนั้นยังไม่ได้สร้างให้เป็นลักษณะประจำ ที่ทุกคนต้องอ่านหนังสือเป็นชีวิตประจำวันเหมือนชาติที่เจริญแล้ว ในเมื่อทุกวันนี้ระบบการศึกษาได้ส่งเสริมให้จัดห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดโรงเรียน ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนบริการให้ประชาชนได้อ่านอยู่เกือบทุกแห่งทั่วประเทศแล้ว

สาเหตุสำคัญก็คือการอ่านหนังสือให้เป็นนิสัยประจําวันนั้น เด็กไทยไม่ได้รับการปลูกฝังการอ่านหนังสือมาตั้งแต่เด็ก แม้แต่ในการเรียนการสอนก็ไม่ส่งเสริมการเรียนรู้จากการศึกษาค้นคว้าหนังสือในห้องสมุด ครู ครอบครัวยังไม่ให้ความสำคัญที่จะกระตุ้นให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน กลับเปิดโอกาสให้เด็กมีเวลาว่างไปทำอย่างอื่นแทนการอ่านหนังสือ หรือเปิดหนทางให้เด็กเข้าไปสู่แหล่งอบายมุขแทนการอ่านหนังสือหรือเล่นกีฬาเป็นประจำ

หากสิ่งที่เข้ามาแทนการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ของเด็กนั้น เป็นสิ่งที่นำไปสู่โทษมากกว่าคุณ และทำให้เด็กหลงอยู่ในสิ่งที่ไม่พึงประสงค์ของสังคมเช่น เสพยาเสพติดและสิ่งของมีนเมา การใช้ยาเสพติดเป็นนิสัย ไม่ประหยัด และเป็นทาสการพนัน จนต้องมีโครงการโรงเรียนสีขาวเช่นนี้แล้ว ต้องช่วยกันเร่งให้ “ปีทศวรรษการอ่าน” ได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย เพื่อช่วยกันแก้ปัญหาของสังคมปัจจุบัน โดยเฉพาะการถูกรุกโดยเผยแพร่ทางสื่อที่ไม่เหมาะสมทุกประเภท ซึ่งต้องช่วยกันเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมและช่วยกันสร้างนิสัยรักการอ่านการเล่นกีฬาคงตลอดจนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง

ดังนั้นการสร้างสรรค์รายการของสื่อทุกประเภทให้ตีมีประโยชน์ จึงเหมือนการมีหนังสือดีมีคุณภาพให้เด็กได้อ่าน สรุปแล้วการที่เด็กไม่มีนิสัยรักการอ่านหนังสือและการไม่รู้จักเลือกหนังสือที่มีคุณค่า เพื่อช่วยยกระดับจิตใจและพัฒนาความคิดสร้างสรรค์เพื่อความรู้ ภูมิปัญญาและวิชาการแล้ว เด็กนั้นก็ไม่สามารถค้นหา “มณีแห่งปัญญา” ของมนุษยชาติ

กว่าจะเป็นการ์ตูนพระราชนิพนธ์

“พระมหาชนก”

หนังสือแห่งปีนั้น พระราชนิพนธ์เรื่องพระมหาชนก ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวนับเป็นพระราชนิพนธ์ที่ได้รับความนิยมและน่าสนใจที่สุด เพราะเป็นหนังสือเรื่องเดียวในโลกที่จัดพิมพ์รูปเล่มและภาพประกอบงดงามที่สุด ทั้งชนิดเล่มปกแข็งฉบับวิจิตรศิลป์ และปกอ่อน จนหนังสือพระราชนิพนธ์เรื่องนี้ได้แพร่หลายไปทั่วประเทศอย่างรวดเร็ว

ในปีนั้นพระราชนิพนธ์เรื่อง พระมหาชนก ได้จัดทำเป็นฉบับการ์ตูน ถือเป็นหนังสืออ่านสำหรับเด็กและเยาวชน โดยนักเขียนการ์ตูน “ชัย ราชวัตร” แต่กว่าจะเป็นหนังสือการ์ตูนนั้น ได้มีลำดับการทำงานหนังสือพระราชนิพนธ์ ฉบับการ์ตูนดังนี้

เมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๑ นายขวัญแก้ว วัชโรทัย รองเลขาธิการพระราชวังฝ่ายกิจกรรมพิเศษได้อัญเชิญพระราชกระแสมาแจ้งให้บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน) ทราบว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำริให้จัดทำการ์ตูนประกอบพระราชนิพนธ์พระมหาชนกเพื่อให้เด็กเล็กเยาวชน และคนทั่วไป ได้อ่านพระราชนิพนธ์เรื่องนี้ได้ง่ายขึ้น และเพื่อให้หนังสือจำหน่ายได้ในราคาถูกที่สุด อันเป็นประโยชน์ยิ่งแก่พสกนิกรทุกหมู่เหล่า บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งฯ รับพระราชกระแสเหนือเกล้าเหนือกระหม่อม และได้เชิญอาจารย์พิษณุ สุคนิมิตร อาจารย์คณะจิตรกรรมฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร ซึ่งเคยเป็นผู้ออกแบบและประสานงานในการจัดทำพระราชนิพนธ์ พระมหาชนก ฉบับวิจิตรศิลป์ ได้สำเร็จเรียบร้อยมาแล้วมาปรึกษาหารือมีความเห็นตรงกันว่า ควรเชิญนายสมชัย กตัญญูदानันท์ หรือ “ชัย ราชวัตร” (นามปากกา) มาเป็นผู้เขียนการ์ตูน เพราะถึงแม้ “ชัย ราชวัตร” จะไม่เคยเขียนการ์ตูนเรื่อง เขียนแต่การ์ตูนการเมืองมาตลอดแต่ “ชัย ราชวัตร” นั้นเป็นนักเขียนการ์ตูนที่มีฝีมือสูง เหมาะสมกับการทำงานสำคัญนี้

ในครั้งแรกนั้น “ชัย ราชวัตร” ไม่แน่ใจว่าจะทำงานนี้ได้ แต่หลังจากได้
หารือและทดลองเขียนแบบร่างหลายรูปแบบจนพอเห็นแนวทาง จึงได้เก็บตัวร่วมกัน
ทำแบบร่างครั้งที่ ๑ ขึ้นในระหว่างวันที่ ๒๒-๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ แบบร่างครั้งที่
๑ เป็นแบบร่างด้วยดินสอดำ ซึ่งยังไม่แสดงรายละเอียดครบถ้วน แต่จะเห็น
การดูเนินเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบ พร้อมภาพขยายบุคลิกตัวละครสำคัญๆ นำเสนอ
ผ่านนายขวัญแก้ว วัชรทัย เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายขอพระราชทานพระบรมราช
วินิจฉัย ในวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ นายชูเกียรติ อุทกะพันธุ์ และคณะได้รับ
พระมหากรุณาธิคุณให้เข้าเฝ้าฯ นำแบบร่างการ์ตูนทูลเกล้าฯ ถวายเมื่อทอดพระเนตร
แล้วทรงพระราชทานพระราชดำริบางประการ เช่น โปรดให้พิมพ์ภาษาอังกฤษ
ประกอบทุกหน้า เช่นเดียวกับฉบับวีจิตรศิลป์

วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๔๒ คณะทำงานได้ปรับปรุงแบบร่างการ์ตูนใหม่ โดย
อัญเชิญพระราชนิพนธ์ภาษาอังกฤษประกอบทุกหน้าแต่ยังร่างแบบเป็นดินสอดำ
และยังเป็นหนังสือการ์ตูนขนาดเล็กคือขนาด ๑๓.๓๐ x ๑๘.๕๐ ซม. เสร็จแล้ว
นำส่งขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเป็นครั้งที่ ๒ ได้รับพระราชทานบรมราชวินิจฉัยให้ลงเส้น
หมึกดำ (การ์ตูนขาว-ดำ) ได้

คณะทำงานประกอบด้วย “ชัย ราชวัตร” ผู้เขียนการ์ตูน “โอม รัชเวทย์” ผู้ช่วยเขียนการ์ตูน อาจารย์ปรีชา เกาทอง ที่ปรึกษาศิลปกรรม และอาจารย์พิษณุ สุภณิมิตร ผู้ประสานงาน และนักเขียนผู้ช่วยอีก ๒ คน ได้เก็บตัวทำงานทุกวัน จันทร์-อังคาร และนำกลับไปทำที่บ้านอีกด้วย ทั้งหมดทำงานติดต่อกันอีก ๔ เดือน จนถึงวันที่ ๒ กรกฎาคม จึงได้ส่งอาร์ตเวิร์คพระราชนิพนธ์พระมหาชนกฉบับการ์ตูนที่ลงเส้นหมึกและสกรีนเรียบร้อย พร้อมแบบร่างปก นำส่งขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเป็นครั้งที่ ๓ โดยในครั้งนี้ได้เพิ่มจำนวนรูปให้เหมาะสมกับบทพระราชนิพนธ์ ในแต่ละหน้า และขยายขนาดหนังสือเป็นขนาด ๑๗ x ๒๖ ซม. ตามขนาดหนังสือการ์ตูนที่ทรงพระราชทานมาเป็นตัวอย่าง ในวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๒ นายดิศธร วัชรโรทัย ผู้อำนวยการกองงานส่วนพระองค์ได้อัญเชิญพระราชนิพนธ์แด่เจ้าหน้าที่อุทยานจิตรลดา ทราบพระบรมราชวินิจฉัยในรายละเอียดต่างๆ หลายประการ เช่น ภาพนางมณีเมขลาต้องให้แข็งแรงที่เขียนมาอ่อนแอเกินไป ไม่น่าจะอุ้มพระมหาชนกไหว และบทพระราชนิพนธ์พากย์ภาษาไทยทั้งหมดขอให้ลายมือเขียนแทนตัวพิมพ์ดีด โดยรักษาเครื่องหมายวรรคตอน และตัวสะกดการันต์ตรงตามต้นฉบับทุกประการ ส่วนบทพระราชนิพนธ์ภาษาอังกฤษ โปรดฯ ให้ใช้ตัวพิมพ์ แต่ขอให้ขยายขนาดตัวอักษรให้โตขึ้นอีก เป็นต้น

คณะทำงานได้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงตามแนวพระบรมราชวินิจฉัยโดยใช้เวลาทำงานอีก ๑ เดือนเต็มจนถึงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๒ จึงได้ส่งอาร์ตเวิร์คพระราชนิพนธ์พระมหากษัตริย์ฉบับการ์ตูนเพื่อให้นำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเป็นครั้งที่ ๔ ครั้งนี้ได้ปรับปรุงแก้ไขไปเป็นอันมาก รวมทั้งออกแบบปกใหม่ นายคิสร วัชรทัย ได้อัญเชิญพระราชกระแสมาแจ้งให้ทราบว่าทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้แก้ไขในรายละเอียดอีกเล็กน้อยแล้วให้ดำเนินการได้ และในวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๔๒ คณะทำงานได้พิมพ์พระราชนิพนธ์พระมหากษัตริย์ ฉบับการ์ตูนเล่มตัวอย่างเป็นรูปเล่มเหมือนจริง โดยยังขาดแต่บทพระราชปรารภ พร้อมโครงสร้างต้นทุนการพิมพ์ อัตราส่วนลดที่ให้แก่ร้านค้าและผู้ซื้อรายใหญ่ และราคาหน้าปก เพื่อขอให้นำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย ขอพระราชทานพระบรมราชวินิจฉัยเป็นครั้งที่ ๕

คณะทำงานรับพระราชทานบทพระราชนิพนธ์ พระบรมราชวินิจฉัย และการตรวจแก้ในรายละเอียดต่างๆ เป็นครั้งสุดท้าย เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๒ โรงพิมพ์ได้เริ่มลงมือพิมพ์โดยกำหนดให้ทันเปิดตัว ในงานมหกรรมหนังสือระดับชาติ ครั้งที่ ๔ ที่ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ ในวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๒

หนังสือพระราชนิพนธ์พระมหาชนก ฉบับการ์ตูนเป็นหนังสือราคาถูกที่สุด ๓๕ บาท นักเรียนควรมีไว้อ่านทุกคน สนุกสนานและมีสาระเหมือนพระมหาชนก ฉบับวิจารณ์ศิลป์

(ขอขอบคุณนายชูเกียรติ อุทกะพันธุ์ บริษัทอัมรินทร์พริ้นติ้ง พับลิชชิ่ง)

ธรรม จากเรื่อง “พระมหาชนก”

พระไตรปิฎก เล่มที่ ๒๓ ชื่ออังคุตตรนิกายสันตกนิบาต หน้า ๕๖๓ - ๕๖๔
อุทกุปมสูตรที่ ๕ (บุคคลเปรียบด้วยน้ำ ๗ ประเภท)

๑. จมลงไปครั้งเดียว จมลงไปเลย ได้แก่บุคคลผู้ประกอบอกุศลธรรม ฝ้ายดำล้วน (บาปชน)
๒. โผล่ขึ้นแล้วจม ได้แก่บุคคลผู้มีคุณธรรม แต่คุณธรรมเสื่อมไป (ปฤชชน)
๓. โผล่ขึ้นแล้ว ลอยอยู่ได้ ได้แก่ผู้มีคุณธรรมไม่เสื่อม (กัลยาณปฤชชน)
๔. โผล่ขึ้นแล้ว เห็นแจ่มแจ้ง เหลียวดู ได้แก่พระโสดาบัน (ผู้แรกถึงกระแสธรรม)
๕. โผล่ขึ้นแล้ว ว่ายเข้าหาฝั่ง ได้แก่พระสกทาคามี (ผู้มาสู่กามภพอีกครั้งเดียว)
๖. โผล่ขึ้นแล้ว ไปถึงที่ตื้น หยั่งพื้นทะเลได้ ได้แก่พระอนาคามี (ผู้ไม่มาสู่กามภพอีก)
๗. โผล่ขึ้นแล้ว ขำมฝั่งได้ ยืนอยู่บนบก ได้แก่พระอรหันต์ (ผู้ทำให้แจ้งเจโตวิมุติ ปัญญาวิมุติ ปัญญาวิมุติ อันไม่มีอาสวะ)

ผมรักในหลวง

ถวัลย์ มาศจรัส

ชื่อภาพ รักในหลวง ห่วงลูกหลาน
ค.ญ.ณัฏฐนิช อธิธิตถนีย์
โรงเรียนศรีจิตรา ปทุมธานี ชั้น ป.๓

ฝนซาลงไปมากแล้ว ข้าวในนา กำลังออกรวงพรวนไปทั่วทุ่ง ชาวนาพากัน
หัวเราะเบิกบาน

เด้าอี่ เข้ารับการรักษาดัวที่สถานีนอนามัย เพื่อละเลิกยาบ้าที่ติดโดยไม่รู้ตัว
บัดนี้กลับมาพักฟื้นที่บ้านได้หลายวันแล้ว

ทิดขุนทอง รู้ข่าวการกลับมาของเด้าอี่ก็ชักชวนป่านวล มาเยี่ยมเยือนถึงบ้าน
เด้าอี่ หยิบดาตุ่มมาเขี่ยนทั้งสอง พอรู้ว่าเป็นใครก็หัวเราะรำ

“เป็นไงเด้า หายดีหรือยัง” ทิดขุนทองยิ้มเบิกบาน

“นั่นจิ เป็นห่วงแทบแย่” ป่านวลขยับเข้าไปใกล้

เด้าอี่ ยกผ้าขาวม้าขึ้นซับเหงื่อ

“เกือบจะดีแล้ว หมอบอกให้พักนอนอีกสองสามอาทิตย์ก็จะหายขาดละ”
ร่างกายของเผ่าอึ้งยังซบเซาอยู่

“ยาบ้าอะไรนั่น มันร้ายจริงๆ” ทิดขุนทองออกความเห็น

“นั่นซิ อายุปูนี่แล้ว เผลอไปติดอย่างไร เห็นว่ามีแต่วัยรุ่น” ป่านวลหัวเราะ “หรือว่าเผ่าอึ้งเป็นวัยรุ่นอยู่”

คำพูดของป่านวลทำให้เผ่าอึ้งพลอยหัวเราะไปด้วย

“ก็วัยรุ่นนะซิ” เผ่าอึ้งก็สนุก

“รุ่นไหนเผ่า” ทิดขุนทองมอญน้ำยิ้มๆ

“รุ่นแถมฝาโลงไง”

คำพูดของเผ่าอึ้งทำให้ทุกคนหัวเราะกันครืนเครง

ทิดขุนทองและป่านวลพยายามถามว่าเผ่าอึ้งเอายาบ้า นั้นมาจากไหน แต่เผ่าอึ้งก็ไม่ยอมบอก

“เรื่องมันผ่านไปมานาน” เผ่าอึ้งตัดบท พร้อมกับคิดในใจว่า หากนาย่นมาจะต้องเค้นเอาความจริงให้ได้ว่า ไปเอายาวิเศษ เอ๊ย ยาบ้า นั้นมาจากไหน

เมื่อเผ่าอึ้งไม่ยอมบอก ทิดขุนทอง กับป่านวลก็ลากลับ

“พิลึกจริงเชียว จะบอกหน่อยก็ได้ว่าได้อามาอย่างไร จะได้เตือนลูกเตือนหลานให้ระวังตัว” ป่านวลบ่นกะปอดคะแปด

ถึงแม้นาย่นอันธพาลประจำหมู่บ้านจะทำให้ตาใจต้องไปรักษาตัวที่อนามัยไปคนหนึ่งแล้ว แต่ก็ยังไม่มีใครรู้ว่าเขาเป็นตำรวจขายยาบ้าในหมู่บ้าน

เมื่อไม่มีใครรู้ นาย่นก็ได้ใจ พอได้เงินไครบ่นปวดหลัง ไม่มีกำลังทำงาน นาย่นก็เสนอขายยาวิเศษของเขาทันที

“เอาไหมละจบน ยานี้กินแล้วนายจะฉลาดอีกเยอะเลย” นาย่นนำเอาจุดอ่อนของจบนมาโฆษณาสรรพคุณยาวิเศษ

ลมชายทุ่งพัดโชยมาชื่นใจ จบนชักจะสนใจยาวิเศษที่จะทำให้ตนเองฉลาดขึ้นมาทันที

“กินแล้วฉลาดแน่นา” จงนยังไม่วางใจ

“แน่ชิ” นายย่นยืนยัน “เป็นยาวิเศษได้มาจากในเมือง”

“ยาวิเศษ” จงนทำคาลอย “โอ! สวรรค์ สวรรค์จะทำให้จงนฉลาดได้หรือนี่”
จงนเดินไปรอบๆ คันทาที่มีข้าวเขียวสวยทั่วทั้งทุ่ง

นายย่นเห็นท่าเดินแรงเดินกาของจงนแล้ว ก็เบือนหน้าไปหัวเราะเสียอีกทาง
“นายหัวเราะอะไร” จงน หยุดเดิน

“หัวเราะกับความฉลาดของเต้ก็อย่างเอ็งนะชิ” นายย่นขอ “ข้านึกไม่ออก
จริงๆ ว่าเมื่อนายฉลาดแล้ว โลกนี่จะเป็นอย่างไร”

“จะเป็นอย่างไร ป่านวลก็จะได้เลิกบ่นว่าผมเป็นคนโง่ประจำหมู่บ้านเสียที
นะชิ” จงน หัวเราะ และเดินไปตามคันทา “โอ ลัน ลา โอ ลัน ลา ...” จงน ทาง
แขนกางขาแล้วล้มป้าบลงไปบนนาข้าว

นายย่นดึงมือจงนให้ลุกขึ้นมาจากนาข้าว

“ว่าไงพ่อคนฉลาด จะซื้อหรือเปล่าละยาวิเศษนะ” นายย่นกระซิบเหมือน
เกรงว่าใครจะได้ยิน

“ยาเม็ดหรือยาน้ำ” จงน สงสัย

“ยาเม็ดชิ” นายย่นทำท่าชี้ให้ดูว่าอยู่ในกระเป๋ากางเกง

“กินก็เม็ดถึงจะฉลาดละ” จงนยิ้มซื้อ

นายย่นเอามือบีบศีรษะของจงน

“เจ็บไหม” นายย่นถาม

“หึ” จงนส่ายหน้า

“กะโหลกหนಾಯังนี้ กินสัก ๑๐ เม็ด ก็ฉลาดแล้ว” นายย่นกลืนหัวเราะ

“๑๐ เม็ด” จงนอุทาน

“เฮ้ย! เขาค่อยๆ กินวันละนิดละหน่อย เราโง่มาตั้งนาน เอ๊ย! กะโหลก
หนามาตั้งนาน จะกินทีเดียว ๑๐ เม็ด ไม่ได้ ต้องค่อยๆ กิน”

“ฉลาดแน่นา น้าย่นนา” จงนยังไม่ค่อยเชื่อว่ากินยาวิเศษนี้แล้วจะฉลาดจริง

“แน่ซี” นายยันยืนยัน

สองคนเดินกอดเอวกันเข้าไปในหมู่บ้าน จงน ซ้อยาวิเศษไปเม็ดหนึ่งก่อน
เพราะราคาเม็ดละตั้ง ๘๐ บาท

“ยาหมดเมื่อไรก็บอกนะจงน แค่วันนี้ครึ่งเม็ดรับรองว่านั่งอ่านหนังสือ
ได้ทั้งคืนทีเดียว”

“กินแล้วขยันอ่านหนังสือด้วยหรือน้ายัน” จงนทำหน้าเบ้

“ขยันซี เอ็งจะชอบอ่านหนังสือ เพราะนอนไม่หลับ เอ๊ย! เพราะเป็นยาวิเศษ”

ทั้งสองแยกทางกันก่อนจะเข้าหมู่บ้าน

ค่ำแล้ว พ่อกับแม่จงนเตรียมเข้านอน แต่ก็ต้องแปลกใจที่วันนี้ จงนยังไม่
หลับเหมือนเช่นทุกวัน

“ยังไม่นอนหรือลูก” เสียงแม่ถามออกมาจากในเรือน

“จะอ่านหนังสือนะแม่” จงนหัวเราะอายๆ

“เอ็งจะอ่านหนังสือ” พ่อหัวเราะ “ฝนแล้งแน่ๆ ปีนี้”

“โอ้พ่อ” จงนคราง “ไม่อยากมีลูกฉลาดๆ หรือไงนะ” จงนบ่นอุบอิบ ขณะที่
พ่อกับแม่มองตากันเหมือนเห็นตัวประหลาด

ชื่อภาพ สังคมไทยด้านกัญยาเสพย์คิด

ค.ญ.ณัฏฐนิช อธิธัตถนีย์

โรงเรียนศรีจิตรา ปทุมธานี ชั้น ป.๓

เสียงไก่วั้น เอ็ก อี เอ็ก เอ็ก มาแต่ไกล บ้านอื่นปิดไฟหลับนอนกันหมดแล้ว แต่ฉงนยังนั่งอ่านหนังสืออยู่

“หนึ่ง สอง สาม สี่ ห้า ...” ฉงนนับหนังสือที่อ่านจบไปแล้ว “ไอ้โฮ! เราอ่านมากถึงขนาดนี้เชียวหรือนี่” เขานึกกระหึ่มว่าตนเองจะต้องฉลาดในเร็ววันนี้แน่ๆ

เผ่าอี่จึงควายออกนาแต่เช้ามีดเขาผ่านมาทางบ้านของฉงน เมื่อเห็นตะเกียงจึงชะเง้อมองไปที่หน้าต่าง

“ฉงน อ่านหนังสือ” เผ่าอี่คิดในใจ “ค่อนข้างแล้ว ยังนั่งอ่านหนังสือหรือนี่” เผ่าอี่รู้จักฉงนดีว่าเป็นโรคไม่ถูกกับหนังสือ แต่จู่ๆ มานั่งอ่านหนังสืออย่างเอาเป็นเอาตายเช่นนี้ต้องมีอะไรผิดปกติแน่ๆ

เผ่าอี่นึกถึงเจ้าย่นเด็กหนุ่มที่หลอกขายยาวิเศษให้เมื่อเดือนก่อนว่ายาเมดสีประหลาดนั้นเป็นยาวิเศษ กินแล้วขยันทำงานอย่างไม่รู้เหน็ดรู้เหนื่อยจึงข่มสุมสังเกตอยู่เงียบๆ

“ยานั้ววิเศษจริงๆ” ฉงนส่งเงินให้นายย่นในบ่ายวันหนึ่ง “ขอซื้ออีกสองเม็ด” นายย่นค่อยๆ ยื่นยาให้ฉงน

“เอ็งเอาเงินมาจากไหนล่ะ” นายย่นกระซิบถาม

“ขโมยแม่มานะซี” ฉงนกระซิบตอบ “เพื่อความฉลาดเราต้องขอม” ฉงนครุ่นคิดพลางนับนิ้วว่าจะต้องใช้เงินอีกเท่าไรจึงจะซื้อยาได้ครบ ๑๐ เม็ด

“เอ็งอย่าบอกใครเชียวว่าน่านั้ววิเศษ” นายย่นกำชับ “ของดีมีน้อยเดียวคนอื่นแย่งซื้อไป ยาหมด นายก็จะไม่ทันฉลาดกันพอดี”

เมื่อต่างคนต่างรับเงินรับยาแล้วก็รีบแยกย้ายกันไป เมื่อฉงนเดินคล้อยหลังไป นายย่นก็นำห่อยาบ้าไปซุกไว้บนคบตันมะม่วงโดยหารู้ไม่ว่า เผ่าอี่แอบสังเกตอยู่หลังกองฟาง

“เป็นอย่างนี้เองเล่า ชะช้า! ยาวิเศษ” เผ่าอี่ นึกถึงพิษของยาบ้าแล้วคิดว่าคีนนี้จะต้องสั่งสอนนายย่นให้เจ็ดหลาบ

นายยันร้องเพลงอยู่ในบ้านอย่างมีความสุข เงินจากการค้าขายทำให้เขามีอาหารดี ๆ กินอย่างพุ่มเฟิย และไม่ต้องทำงานหนักเหมือนเมื่อก่อน

คำแล้ว นายยันเข้านอนแต่หัวค่ำ ไม่นานเขาก็หลับไป

เผ่าอี้ย่องมาเจียบ ๆ เขาเอื้อมมือหยิบห้อยบายที่นายยันซ่อนไว้บนคบดีนมะม่วง จากนั้นบดยายาจนละเอียดเทใส่โอ่งน้ำดื่มเล็ก ๆ บนชานเรือนของนายยัน แล้วก็รีบกลับบ้าน

นายยันตื่นมาตอนดึก เขาตื่นน้ำดับกระหายแล้วเข้านอน แต่ก็ต้องแปลกใจที่ขมตาเท่าไรกินนอนไม่หลับ จนต้องลุกขึ้นมาทำงานสารพัด เพื่อให้รู้สึกเหนื่อยก็กลับไม่รู้จักเหนื่อยยิ่งตม่น้ำมากเท่าไร ก็ยิ่งนอนไม่หลับมากขึ้นเท่านั้น

นายยันนอนไม่หลับนานนับสิบคืน พยายามจะนอนกินนอนไม่หลับ ข้าวปลา ก็ไม่หิว แต่ร่างกายซูบเซียวลง

อีกหลายวันต่อมาเมื่อน้ำเริ่มหมดโอ่งแล้วนั้นแหละ นายยันจึงหลับเป็นตายติดต่อกันนานนับสิบคืน เขาฝันเห็นคางคกผีเอาบายามาให้เขากิน พอตื่นจากหลับก็เอะอะว่าเห็นคางคกผี นั่งเหงื่อแตกซิก ๆ

“เป็นไงบ้างนายยัน”

“เหวอ...” นายยันดกใจ

“ผมมารอซื้อยาวิเศษจากนายยันนะ นึกว่าไม่พินเสียแล้ว” จงน ยิ้มย่องชะโงกหน้าเข้าไปเกือบชนใบหน้าของนายยัน ในใจคิดหวังว่ายาวิเศษจะทำให้สมองทึบ ๆ ของเขาฉลาดขึ้นมาเสียที

“เหวอ...” นายยันกุมสติไม่อยู่ ตั้งท่าจะเผ่นออกทางหน้าต่าง แต่ต้องผงะเมื่อเห็นเผ่าอี้ยแบกป้ายแผ่นเขื่อเริ่มผ่านหน้าต่างไปแว็บ ๆ ก่อนจะปักป้ายนั้นลงตรงหน้าบ้านของเขา

นายยันชะโงกหน้าจะอ่านข้อความในป้ายนั้น พอดีกับเผ่าอี้ยโผล่ศีรษะที่มีผมขาวโพลนพันบันไดขึ้นมาราวกับหัวผี

“เหวอ...” นายยันขวัญกระเจิงรีบวิ่งฝ่าห่มขึ้นมาคลุมโปง

“ย่น เอ็งเป็นอะไรของเอ็งวะ” เฒ่าอี่หัวเราะ “นี่เฒ่าอี่นะโว้ย”

นายย่นค่อยๆ โผล่ศีรษะออกมาจากผ้าห่ม มองหน้าเฒ่าอี่ มองหน้าจนแล้วจะเง้ออ่านข้อความที่ป้าย

“รักในหลวง ห่วงลูกหลาน ร่วมกันต้านยาเสพติด ” นายย่นอ่านข้อความจื๋มจ๋า ก่อนจะลุกพรวดพราดขึ้นมานั่งคุกเข่า เขาหันหน้าไปยังพระบรมฉายาลักษณ์ในหลวงที่แขวนไว้ข้างฝาบ้านแล้วกราบนอนน้อม

“น้ำๆ” จงนเอี่ยมมือมาสะกิด “ผมขอซื้อยาวิเศษที่กินแล้วฉลาดๆ อีกสองเม็ดเถอะ” จงนล้วงเงินยับยู่ยี่ที่ขโมยมาจากแม่ส่งให้นายย่น

นายย่นสะดุ้ง เขารู้สึกเสียใจยิ่งนักที่หลอกเฒ่าอี่ หลอกจงนและหลอกเด็กๆ อีกมากมายในหมู่บ้านให้หลงผิดไปติดยาบ้า เขารู้สึกเสียใจที่เกิดเป็นคนไทยอาศัยอยู่ในแผ่นดินไทยแท้ๆ แต่เหมือนไม่รักในหลวงของตน

เฒ่าอี่และจงน มองหน้ากันและกันเมื่อเห็นนายย่นร้องไห้โฮล้นบ้าน

“ผมรักในหลวง ผมรักในหลวง” นายย่นร้องไห้ไปกราบพระบรมฉายาลักษณ์ในหลวงไปก่อนจะหันมากอดเฒ่าอี่และจงนอย่างสำนึกผิด

ชื่อภาพ รักในหลวงห่วงใยผืนป่า
ค.ญ.ณัฏฐนิช อธิธิ์ธรณีย์
โรงเรียนศรีจิตรา ปทุมธานี ชั้น ป.๓

รักษป่า

คุกต้นไม้ดูป่าเวลานี้
 เจียวจี้เจียวขุ่มพุ่มไสว
 เสียนกนกน้อยคอยร้องดังกิ่งไพร
 ป่าไม้ไทยยังมีที่สำราญ
 ป่าไม้คือแผ่นดินถิ่นมีค่า
 ดันกำเนิดสายธาราแสนสดใส
 จากต้นน้ำสู่ลำธารอันยาวไกล
 ให้คนไทยใช้สอยและดื่มกิน
 แต่คนกลับเข้าป่ามาตัดไม้
 เปรียบกับตัดสายเลือดใหญ่ไทยทั้งผอง
 ไม่มีป่าไม่มีน้ำไม่มีคลอง
 แผ่นดินทองของคนไทย...เศร้าใจเอย

จาก กลุ่มรักษป่า
 ค่ายเยาวชนรักษป่า
 การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ปี ๒๕๔๒

ผลงานเด็กที่ได้รับรางวัล จากโรงเรียนวัดท่าพระ

ชื่อภาพ รักษ์ป่า-รักษ์โลก
 ด.ญ. อูติพันธ์ แจ่มแจ้ง
 โรงเรียนวัดท่าพระ ชั้น ป.๖

ชื่อภาพ รักษ์ป่า-รักษ์โลก
 ด.ญ. บราลี บุญน้อม
 โรงเรียนวัดท่าพระ ชั้น ป.๕

ชื่อภาพ รักษ์ป่า-รักษ์โลก
 ด.ญ. เทียนรุ่ง แร่เธอร์
 โรงเรียนวัดท่าพระ ชั้น ป.๖
 ชมรมบ้านศิลปะเด็ก

(ขอขอบคุณการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย)

อาโจะเผ่าผู้ทรนง

สมัย สุทธิธรรม

เสียง กลองและเสียงเป่าฟุหลู่ ดังแว่วลอยมาตามสายลมหนาวในเดือน ธันวาคม ขณะที่หนุ่มสาวชาวอาซา (อีโก้) ซึ่งแต่งกายด้วยเครื่องประดับสวยงาม กำลังพากันล้อมวงเต้นร่ายอยู่กลางลานหน้าโรงเรียนที่เพิ่งจะสร้างเสร็จใหม่ๆ เมื่อ ๒ วันที่ผ่านมาเอง

หลังจากหนุ่มสาวชาวอาซาบ้านอาแบได้เดินรำกันอย่างสนุกสนานแล้ว ในคืนนี้ครูประวิตร ซึ่งเป็นครูนิเทศก์ของครูอาสาสมัครในกลุ่มหมู่บ้านบนดอยแม่สลอง ก็ได้กล่าวกับพ่อหลวง และชาวอาแบว่า

“ต่อจากนี้ไปหมู่บ้านเขาก็มีโรงเรียนกันแล้ว หื้อพ่อแม่มาละอ่อนมาเขียนหนังสือกันได้ตั้งแต่วันพัก และหมู่บ้านของเขาก็มีครูสมศักดิ์เป็นครูประจำหมู่บ้านเน้อ..ไผมีเรื่องหื้อปัญหาอะหยังกับออกครูสมศักดิ์ได้เลยกะ....แล้วต่อนี้ไปครูสมศักดิ์ก็จะมาอยู่ที่บ้านเขาโดย อยากจะให้ครูสมศักดิ์กล่าวกับพี่น้องหมู่เฮาบ้านอาแบบ้าง” ครูประวิตรพูดจบ ก็มีเสียงปรบมือดังกึกก้อง พร้อมกับครูสมศักดิ์ได้ลุกขึ้นพูดต่อเป็นคนที่สองตามคำเชิญ

“สวัสดีครับ..พี่น้องหมู่เฮาบ้านอาแบทุกคน หวังว่าคงจะจำครูได้ดี เพราะมาสร้างโรงเรียนอยู่กับพี่น้องหลายวันแล้ว ต่อไปนี้มีหยังก็มาอู้มาคุยกันได้ ลูกหลานละอ่อนมีปัญหาอะไก็หื้อพามาฝากมาเขียนหนังสือที่โรงเรียนนี้ได้กะ.. นับแต่วันพักเป็นต้นไป ก็หื้อพาละอ่อนมาเขียนหนังสือกับครูได้กะ..และสำหรับตัวครูเองก็ขอฝากเนื้อฝากตัวไว้กับพ่อหลวงและหมู่เฮาชาวบ้านทุกคนโดยนะครับ..”

ครูสมศักดิ์กล่าวจบก็มีเสียงปรบมืออีกเช่นเคย ก่อนที่ชาวบ้านจะพากันสนุกสนานกับงานฉลองเปิดโรงเรียนใหม่ในค่ำคืนนี้บนยอดดอยอันหนาวเย็น

โรงเรียนชาวเขาบ้านอาแบเปิดสอนมาหลายวันแล้ว แต่มีเด็กชาวเขาเผ่าอาข่ามาเรียนกันไม่ถึง ๑๐ คน เนื่องจากพ่อแม่ผู้ปกครองเห็นว่าเด็กๆ จะต้องไปช่วยพ่อแม่ทำงานในไร่หรือเลี้ยงน้องบ้าง จึงไม่นิยมส่งลูกหลานของตนมาเรียน ทำให้ครูสมศักดิ์ต้องใช้วิธีไปเยี่ยมบ้าน และพบปะกับผู้ปกครองทุกบ้านและทุกวันในตอนกลางคืน หลังจากชาวบ้านเสร็จงานในไร่แล้ว

“เขาบ่อยากให้อาหลูของเขาไปเรียนดอกครู มันเป็นแรงงานของบ้านเฮานะครู” ผู้เผ่าชาวอาข่าปรารภกับครูสมศักดิ์ในคำคืนหนึ่ง

“การเขียนหนังสือไทย อ่านออกเขียนได้มันดีนะพ่ออู๊ย มันจะได้รู้ทันคนอื่นเขา ไม่ถูกคนเขาเอารัดเอาเปรียบนา.. พ่ออู๊ย” ครูสมศักดิ์อธิบายให้ผู้เผ่าอาโจะพ่อของอาหลูฟัง แต่ก็ได้รับการปฏิเสธครั้งแล้วครั้งเล่า

“ถึงอาหลูรู้หนังสือ แต่มันก็ขยันะการะงานในไร่ดี เฮากีบเดือดร้อนอะหยั่งดอกครู... เขาเองก็บ่รู้หนังสือ เขาก็อยู่มาเมินแล้วก้า..”

ผู้เผ่าอาโจะยืนยันความคิดที่ไม่ส่งอาหลูลูกชายมาเรียนกับครูสมศักดิ์เช่นนี้ ทำให้ครูสมศักดิ์เริ่มคิดหนัก ในขณะที่เดียวกันที่โรงเรียนชาวเขาบ้านอาแบมีเด็กมาเรียนเพิ่มขึ้นเกือบ ๒๐ คนแล้ว ยังขาดแต่อาหลูคนเดียวเท่านั้น เพื่อนๆ หลายคนของอาหลู ที่มาเรียนกับครูสมศักดิ์ก็เริ่มอ่านเขียนหนังสือภาษาไทยได้บ้างแล้ว มีบางคนแอบไปชวนอาหลูมาเที่ยวที่โรงเรียนในยามว่างงาน แต่เมื่ออาหลูกลับไปบ้านก็จะโดนตีทุกครั้งเช่นกัน จนเพื่อนๆ ไม่กล้ามาชวนอาหลูอีก จึงทำให้อาหลูขาดเพื่อนไป เพราะจะขลุกอยู่แต่กับงานในไร่กับพ่อเผ่าอาโจะเท่านั้น

สายหมอกโรยตัวบอวลอยู่ตามยอดดอยสูงในยามเช้าของฤดูหนาวผู้เผ่าอาโจะยืนดูไร่ละห่อที่แก่เฒ่าเพียรปลูกเอาไว้ก่อนฤดูหนาวจะมาถึงด้วยความเสียดาย เพราะกะหล่ำที่กำลังงามได้ถูกแมลงและเพลี้ยลงกินเสียหาย

“วันพุ่กเฮาจะลงไปในเมือง” แกพุดกับตัวเองอย่างเจ็บแค้น

วันรุ่งขึ้นพ่อเผ่าอาโจะก็รีบลงดอยเข้าไปในเมืองแต่เช้าครู่ ตรงไปที่ร้าน

เกษตรพืชผลในเมืองเชียงรายได้แก่เคียวจัก

“ไฉนนี่! ดีที่สุดเลยจำไว้นะ คราหัวกะโหลกไขว้ที่ปราบแมลงและเพลี้ย อยู่หมดเลยละ.. เทใสน้ำผสมกันในอัตราน้ำหนึ่งปีบต่อน้ำยาหนึ่งลิตรตามฉลากที่อธิบายไว้นั้นแล้วฉีดพ่นลงไป รับรองแมลงเพลี้ยตายหมด ได้ผลจริงๆ”

อาแปะ เจ้าของร้านขายยาปราบศัตรูพืชอธิบายให้พ่อเฒ่าชาวอาข่าฟัง

“แต่.. แต่.. กะ” ผู้เฒ่าอาโจะสนใจ

“อ้าว อ้าวจะหลอกลือทำไม นี่แหละยาปราบศัตรูพืชของแท้ละเอากี่กระป๋องละ” อาแปะยืนยันถึงสรรพคุณ

“เอาสองกะป๋อง” ผู้เฒ่าชาวอาข่าขู้นิ้วขึ้นสองนิ้ว

“วันหน้าได้ผลยังไฉ่ แะมาคุยกันด้วยนะอู้นะ..” อาแปะเจ้าของร้านรับเงินไป ก่อนที่ผู้เฒ่าอาโจะจะเดินออกจากร้าน

วันต่อมาผู้เฒ่าอาโจะก็ผสมยาปราบศัตรูพืชพ่นลงไปในไร่กะหล่ำของคนจนทั่ว ทำให้แมลงและเพลี้ยหนอนตายเกลี้ยง แต่กะหล่ำและดินในไร่ของแกก็เริ่มมีสารพิษตกค้างมากขึ้นเช่นกัน ขณะเดียวกันเมื่อไม่มีแมลงรบกวนคันกะหล่ำก็งามขึ้นเรื่อยๆ จนถึงเวลาตัดไปขาย

ปีนี้แม้กะหล่ำจะปนเปื้อนสารพิษ แต่ทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภคต่างก็ไม่วินิจฉัยกะหล่ำพ่อเฒ่าอาโจะมีพ่อค้ามารับซื้อถึงไร่จนเกลี้ยง ทำให้พ่อเฒ่าอาโจะมีเงินทองไปซื้อโทรทัศน์มาให้ลูกเมียได้ดูละครกันอย่างมีความสุขเพราะเดี๋ยวนี้หมู่บ้านอาแบเขตดอยแม่สลองมีไฟฟ้าขึ้นไปถึงแล้ว

แต่แล้วเย็นวันหนึ่ง หลังจากเลิกงานในไร่ ขณะที่พ่อเฒ่าอาโจะนอนดูละครโทรทัศน์อยู่กับลูกเมียภายในบ้านอันอบอุ่น จู่ๆ แกก็เกิดอาการเวียนศีรษะ มึนเมาถึงอาเจียนอย่างรุนแรง และเสียชีวิตในเวลาต่อมา

หลายคนในหมู่บ้านอาแบต่างก็เชื่อว่าพ่อเฒ่าอาโจะถูกผีป่ากระทำเนื่องจากเข้าไปทำไร่ใกล้ป่าศักดิ์สิทธิ์ที่มีผีป่าอยู่ประจำ แต่เมื่อทางการส่งแพทย์ชันสูตร

ศพดูแล้ว ลงความเห็นว่ พ่อเฒ่าอาโจจะเสียชีวิตเพราะได้รับสารพิษเข้าไปในร่างกายมากเกินไป เนื่องจากไม่รู้วิธีผสมน้ำยา และไม่ได้อ่านคำเตือนให้เข้าใจ อีกทั้งไม่ได้ศึกษาถึงวิธีป้องกัน เช่น นำผ้ามาปิดปาก ปิดจมูกก่อนพ่นยา จึงทำให้ละอองของสารพิษเข้าสู่ระบบหายใจ และเสียชีวิตในที่สุด

ในงานศพผู้เฒ่าอาโจ ครูสมศักดิ์และกลุ่มครูอาสาสมัครได้มาช่วยเป็นธุระจัดการศพร่วมกับชาวบ้าน และพ่อหลวงของบ้านอาแบจนเสร็จงานด้วยดี แต่ความเสียใจอย่างสุดซึ้งที่เกิดกับลูกเมียของผู้เฒ่าชาวอาข่าคนนี้ย่อมไม่มีอะไรจะเปรียบได้ เพราะเสียผู้นำครอบครัวไป ครูสมศักดิ์นั่งลงข้างๆ อาหลูและโอบไหล่ของเด็กน้อยเอาไว้ก่อนจะก้มลงถามเบาๆ ว่า

“เสร็จงานของพ่อแล้ว ครูอยากจะให้อาหลูไปเขียนหนังสือกับครูจะไปไหม ?”

อาหลูพยักหน้าพร้อมกับเอามือป้ายน้ำตา “เขาอยากเขียนหนังสือครับครู”

คำครูสอน

จิตติมา

ครูสอนหนูนี้
ต่อสัต์วันานา
แมวหมาน่ารัก
หนูรักผูกพัน

ให้มิเมตตา
อย่าไปแก้งมัน
มักวิ่งพัลวัน
ให้ข้าวมันกิน

ข้าวคลุกปลาทุ
พอวางจานปับ
ร้องเรียกเหมียวเหมียว
วิ่งสุดชีวิต

หรือคลุกหมูสับ
ให้มันได้กลิ่น
เดี๋ยวเดี๋ยวมันชิน
ยินดีปรีดา

กิจกรรมสำหรับเด็กสอนวาดภาพ ที่ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์ฯ

ควายวัวตัวใหญ่
 ชวนาไม่ว่าง
 วัวควายแข็งแรง
 พอถึงเวลา

อยู่ในทุ่งกว้าง
 ทำไร่ไถนา
 ให้มันกินหญ้า
 ชวนาใช้งาน

จูไปไถนา
 ให้มันพักผ่อน
 ไม่เข้าข้างอก
 ชวนาเบิกบาน

ไม่เข้าเหนื่อยอ่อน
 ด้วยความสงสาร
 ออกรวงเต็มลาน
 คว่าเคียวเกี่ยวรวง

ยังมีช้างม้า
 เดินคองพหิ
 แม้มี่เมตตา
 คุณธรรมโชติช่วง

พาหนะจับขี่
 มีคุณใหญ่หลวง
 กรุณาสัตว์ปวง
 เสริมบุญคุณอนันต์

กิจกรรมสำหรับเด็กสอนการอ่านทำนองเสนาะ ที่ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์ฯ

เปิดไถ่ในเล่า
ไข่เปิดไข่ไถ่
นกน้อยโผผิน
ผีเสื้องามครัน

เลี้ยงเราอิ่มได้
มีให้ทุกวัน
บินไปไพร่สณฑ์
ผึ่งภู่ดูเพลิน

กึ่งหอยปูปลา
สัตว์น้ำหลากหลาย
ธรรมชาติสร้างสรรค์
ทั้งมวลชวนเชิญ

เกิดมามากมาย
เติบโตจำเริญ
อัสจรรย่เหลือเกิน
ให้เราเฝ้าชม

แผ่นดินถิ่นไทย
ไทยสืบพงศ์พันธุ์
ควรสามัคคี
รักบ้านเมืองสม

ไพศาลสุขสันต์
ในดินแดนอุดม
มีใจเกลียวกลม
กับที่เป็นไทย

เชิดชูบูชา
พร้อมพร้อมน้อมมนัส
แม่หนูยังเล็ก
มารวมจิตใจ

พระมหากษัตริย์
ภักดีภูวไนย
เป็นเด็กเยาว์วัย
ถวายชัยมงคล โสดีเถอญ

เรื่องสั้น

ต้นกล้าของแผ่นดิน

สุทธิสีณี นันทพล *

ทวีพร ทองคำใบ : ภาพประกอบ

* เยาวชนนักเขียน ผู้เขียนเรื่อง “หุบเขาทางเหือก” ได้รางวัลหนังสือการ์ตูนเพื่อการพัฒนาประชาธิปไตยสำหรับเยาวชน จาก คณะอนุกรรมการส่งเสริมพัฒนาประชาธิปไตย ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ

ทุ่งนาของปู่ตายายผืนนี้ พ่อแม่ของมานะใช้ทำนาปลูกข้าว ปีที่แล้วขายข้าวได้ราคาดีพ่อแม่จึงนำเงินไปฝากธนาคารออมสินให้มานะ เพื่อเก็บเงินไว้เรียนหนังสือ หน้าที่นานั้น มานะเคยเดินตามพ่อแม่ไปที่ทุ่งนา แม่ช่วยพ่อไถนาอยู่หลายวัน ส่วนมานะนั้นได้แค่เดินจับปูใส่กระป๋องได้หลายตัว พ่อบอกว่าปูนี้ชอบกัดกินคันข้าว แต่แม่บอกว่าปูเป็นอาหารที่อร่อย และปูนั้นก่อนนำไปทำกับข้าวต้องล้างให้สะอาดและลวกให้สุกเสียก่อน

พอพ่อแม่ช่วยกันไถนาจนหมดทุ่งแล้ว ในไม่ช้าฝนก็ตกอีก ทำให้ทุ่งนามีน้ำขังจนเจิ่งท่วม และให้ดินที่ถูกไถนั้นกลายเป็นโคลนตม

“พ่ungsี้ พ่อจะหว่านข้าวลงในนา”

จากนั้นพ่อและแม่ก็ช่วยกันเอาจอบขุดดินขึ้นมาปิดช่องน้ำบนคันนาที่ขุดไว้ให้น้ำในลำคลองไหลเข้าไปได้ ทำให้คันนานั้นกั้นน้ำไม่ให้ไหลออกไปยังทุ่งนาที่อื่น

พ่อและแม่ช่วยกันเทเมล็ดข้าวใส่ในกระบุง เป็นเมล็ดพันธุ์ที่ดีคัดเก็บไว้จากพันธุ์ข้าวปีที่แล้ว ส่วนหนึ่งนั้นเป็นเมล็ดพันธุ์ข้าวที่พ่อได้รับพระราชทานมาจากข้าวที่ปลูกในสวนจิตรลดา มานะเห็นพ่อยกห่อเมล็ดพันธุ์นั้นไว้เหนือหัว แล้วหันมาบอกมานะว่า

“ข้าวของในหลวง เป็นข้าวพระราชทานเพื่อเกษตรกรจะได้ใช้ปลูก ขยายพันธุ์ต่อไปเราจะต้องช่วยกันบำรุงดูแลให้ดี ทุ่งนาของเราจะได้มีเมล็ดข้าวพระราชทานปลูกต่อไปในปีหน้า”

พ่อและแม่ช่วยกันหว่านเมล็ดพันธุ์ข้าวพระราชทานลงในทุ่งนา แม้ว่าจะมีฝนตกพรำลงมาบ้าง พ่อและแม่อีกยังตั้งใจที่จะหว่านเมล็ดพันธุ์ทุกเมล็ดลงในนาให้หมด ส่วนทุ่งนาผืนใหญ่นั้นพ่อได้นำเมล็ดพันธุ์ข้าวที่คัดเก็บไว้มาหว่านลงในนา

“หากฝนฟ้าปีนี้ดี ข้าวในนาของเราก็จะได้ผลสมบูรณ์”

“ปีนี้ พระโคกน ถั่ว งาไซ้ไหมพี” แม่ถามพ่อ

พอได้แต่ยิ้ม เมื่อหยุดพักพอก็มานั่งเล่าให้แม่และมานะได้รู้ต่อไปว่า

“การที่ในหลวง ทรงมีพระราชพิธีพืชมงคลนั้นก็เป็นที่ทำขวัญพืชพันธุ์ธัญญาหาร ที่พระองค์ทรงอธิษฐานเพื่อความอุดมสมบูรณ์ของพืชพันธุ์ธัญญาหารของแผ่นดิน มีข้าวเปลือกที่เป็นอาหารหลักของประชาชน มีถั่ว งา ที่เป็นเครื่องหมายของพืชทุกชนิด เรียกกันว่า “บุพผินแปลงประณีต” ซึ่งนำเข้าพิธีมงคล พร้อมกับเมล็ดพันธุ์พืชรวม ๔๐ อย่าง ซึ่งแต่ละอย่างเป็นพืชที่ปลูกงอกได้ในแผ่นดิน”

“รวมทั้งพันธุ์ข้าวพระราชทานด้วยใช่ไหมพ่อ” มานะถาม

“เมล็ดพันธุ์ข้าวพระราชทาน นั้นได้มาจากการทำนาในบริเวณสวนจิตรลดาโรฐาน เป็นโครงการนาทดลองสวนจิตรลดา ซึ่งเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๔ พระองค์พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ทำการปลูกข้าวเพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์เพื่อเป็นต้นตระกูลของพันธุ์ข้าวดีสำหรับพระราชทานให้เกษตรกรทั่วประเทศได้นำไปปลูก เป็น ‘พันธุ์ข้าวทรงปลูกพระราชทาน’ ซึ่งมีการปลูกต่อเนื่องมาทุกปี หลังจากที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงฟื้นฟูประเพณีพระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ อย่างที่ลูกเห็นทางโทรทัศน์นั้นแหละ”

“อ้อ วันที่ผมไปดูวัดไถนาที่สนามหลวงใช่ไหมพ่อ”

“เขาเรียกกันว่า พระราชพิธีแรกนาขวัญ เป็นพิธีที่จัดทำขึ้นเพื่อความ เป็นสิริมงคลและบำรุงขวัญเกษตรกรให้มีใจหมั่นในการเพาะปลูก ลูกจะเห็นว่าในเดือนหก ของทุกปีนั้น จะเป็นฤดูกาลของการทำนา ซึ่งเป็นระยะเวลาที่เหมาะสมในการปลูกข้าว ซึ่งถือว่าเป็นอาชีพหลักของคนไทย”

“หมายถึง คนไทยทุกคนต้องปลูกข้าวกินหรือครับ”

“ไม่ใช่หรอกลูก คนไทยมีความรู้ในเรื่องการทำนามาก่อน และต่างก็ปลูกข้าวกินมานาน ตั้งแต่ปู่ย่าตายาย บางคนอาจจะทำสวนผลไม้ ปลูกอ้อย ปลูกมันสำปะหลัง ทำพืชไร่ เลี้ยงวัว เลี้ยงปลา เลี้ยงหมู เลี้ยงไก่ ไม่ได้ปลูกข้าวอย่างเดียว”

“บ้านเรามีความรู้เรื่องการทำนาปลูกข้าวเป็นอาชีพ แม้จะมีการทำสวนทำไร่ เลี้ยงสัตว์อยู่บ้างก็ถือว่าเป็น สังคมเกษตรกรรม เราจะทิ้งอาชีพนี้ไปได้อย่างไร แม้ว่าลูกโตขึ้นต้องเรียนหนังสือ ลูกก็ต้องรู้ว่า ลูกเติบโตมาจากท้องทุ่งนา พ่อแม่มีอาชีพทำนาปลูกข้าว ดังนั้นการเรียนรู้เรื่องนี้จึงจำเป็นที่ลูกยังต้องกินข้าว”

“หากผมจะกินขนมปังล่ะ ผมยังต้องทำนาอีกหรือเปล่า”

“ลูกอาจจะไม่ต้องทำนาปลูกข้าวเอง แต่การที่จะไม่เรียนรู้เรื่องการทำนา การปลูกข้าว การทำสวนนั้น พ่อไม่เห็นด้วย ขนมปัง หรืออาหารที่หนูกินทุกวันนี้ล้วนแล้วเป็นผลผลิตจากข้าวทั้งสิ้น แม้จะแปรรูปเป็นอาหารอย่างอื่นก็ต้องใช้พืชผลจากการเพาะปลูกในแผ่นดินทั้งสิ้น ผลไม้ในบ้านเราหลายชนิดที่มีกินกันทุกวันนี้ เป็นผลจากที่เรารู้จักทำนา ทำสวน และทำไร่ ถือว่าเป็นอาชีพที่ทำงานหากรู้จักบำรุงและเรียนรู้ไว้”

“ผมจะปลูกต้นไม้ จะได้มีผลให้ผมกินตอนแก่”

“การปลูกต้นไม้ต้นหนึ่งนั้น มีประโยชน์ในวันข้างหน้า นอกจากจะมีผลไม้ให้ลูกได้กินแล้ว ยังช่วยให้เกิดความร่มเย็น และทำให้ดินไม่พังทลาย แผ่นดินจะชุ่มชื้นที่ดูดซึมซับเอาไว้ ความแห้งแล้งก็จะลดน้อยลง หากไม่มีต้นไม้แล้วแผ่นดินจะแห้งแล้ง จนไม่มีแหล่งน้ำช่วยในการเพาะปลูก”

“เหมือนป่าที่กำลังจะหมดไป แล้วทำให้อากาศร้อนขึ้นใช่ไหมครับ”

“ใช่แล้วลูก ป่าบ้านเรากำลังจะหมดเนื่องจากเราไม่ระมัดระวังในการตัดไม้มาใช้ประโยชน์ ต้นไม้ถูกตัดมากเกินไป จนทำให้แหล่งต้นน้ำลำธารไม่มีน้ำไหลลงมาหล่อเลี้ยงแผ่นดิน ครั้นเมื่อฝนตกลงมามาก ก็ไม่มีป่าคอยซึมซับเอาน้ำไว้ช่วยให้แผ่นดินชุ่มชื้น การทำนาไม่ได้ผลดีก็เพราะขาดน้ำจากแหล่งต้นน้ำลำธาร ทุ่งนาของเราไม่มีน้ำนั้นเนื่องจากเราไม่มีป่าที่อุดมสมบูรณ์ จึงต้องรอฝนตกอย่างเดียว”

“ถ้าฝนไม่ตกแล้ว เราก็ทำนาไม่ได้หรือครับ”

พ่อของมานะพยักหน้าพร้อมกับมองไปทุ่งนาที่เพิ่งจะมีน้ำขัง

“อย่าว่าแต่ทำนาเลย ปลาในนาก็ตายด้วย”

พ่อและแม่ ได้พามานะออกไปดูลำคลองที่เพิ่งมีน้ำไหลเข้ามา เนื่องจากฝนตกเมื่อวันก่อน แม้จะเป็นลำคลองเล็กๆ ที่ปู่ย่าตายายเคยใช้ทำนามาก่อน ก็ยังพอน้ำไหลเหลือให้เห็นร่องรอยของความเป็นคลองที่ใช้ทำนาอยู่บ้าง

“ลูกดูคลองนี้ซิ เมื่อก่อนมีน้ำเต็ม จนปู่ย่าตายายใช้น้ำไปทำนาได้ ไม่ต้องรอฝนตก เดียวนี้มีน้ำไม่พอเพราะป่าข้างบนถูกตัดทำลายไปมาก น้ำจึงไหลลงดินมากกว่าที่จะเหลือลงคลอง ปัญหาการทำนานั้นสำคัญอยู่ที่น้ำ หากขาดน้ำเมื่อไร นาก็ทำไม่ได้ เราละเลยความจำเป็นของน้ำที่ใช้ทำนาและปล่อยให้มีการตัดไม้ทำลายป่ามากขึ้น”

“เขาห้ามตัดไม้ทำลายป่าแล้วนี่ครับ”

“ถึงจะไม่มี การตัดไม้ทำลายป่า ก็ไม่สามารถคืนสภาพของความอุดมสมบูรณ์กลับมาได้ เพราะกว่าต้นไม้จะโตใหญ่เป็นต้นได้ต้องใช้เวลาหลายปี บางต้นใช้เวลากว่า ๒๐ ปี เราตัดเพียงไม่กี่ชั่วโมงก็โค่นต้นไม้ นั่นได้ ดังนั้น การปลูกป่าในวันนี้จึงเป็นวิธีหนึ่งที่จะคืนสภาพป่าให้เกิดขึ้นในวันข้างหน้า

วันที่ลูกโตเป็นหนุ่มแล้วหรืออายุมากกว่านั้น ดังนั้นจึงไม่มีอะไรมาขัดเซยสิ่งที่สูญเสียไปได้”

“แล้วที่ดาอยู่เอาที่นาไปขายให้เขาสร้างโรงงานก็เพราะอย่างนี้ใช่ไหมครับ”

“ดาอยู่ มองเห็นวิธีแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าของคนที่นั่น หากว่าเงินที่ได้จากการขายที่ดินนั้นไม่ทำประโยชน์ให้มีรายได้ต่อไปได้อีกแล้วเท่ากับดาอยู่เสียที่นาไปโดยเปล่าประโยชน์ แม้จะมีอาชีพอื่นก็ไม่ว่าจะมีความรู้เท่ากับการทำนาทำสวน เพราะการตั้งต้นในอาชีพใหม่นั้นหากไม่มีความรู้อยู่บ้างแล้วย่อมเสียเวลาและไม่ประสบความสำเร็จหรือมีกำไร”

“ดังนั้นเราต้องหาความรู้อย่างอื่นด้วยใช่ไหมพ่อ”

“การหาความรู้จึงสำคัญสำหรับลูก และการเรียนรู้จากประสบการณ์ก็จำเป็นอย่างที่พ่อบอกว่าลูกต้องรู้เรื่องการทำนา นั้น ก็เพราะพ่อและแม่ได้เรียนรู้มาก่อนจากปู่ย่าตายาย ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำจากของจริง การที่ลูกมาช่วยพ่อและแม่ทำนาก็เป็นวิธีหนึ่งที่จะได้เห็นและรู้จักจากการทำนาจริง ๆ เมื่อมีโอกาสเช่นนี้ ลูกคิดว่าจะยังละเลยไม่พยายามเข้าใจถึงสิ่งเหล่านี้หรือไม่”

“ครับ ผมจะเชื่อฟังพ่อและแม่ ผมจะต้องเข้าใจในอาชีพที่สำคัญของเรา”

ในไม่ช้าเมล็ดข้าวในทุ่งนาที่พ่อและแม่ของมานะได้ช่วยกันหว่าน ก็มีรากงอกลงดินและแตกใบอ่อนให้เห็น มานะดีใจที่เห็นต้นกล้ากำลังจะเติบโต

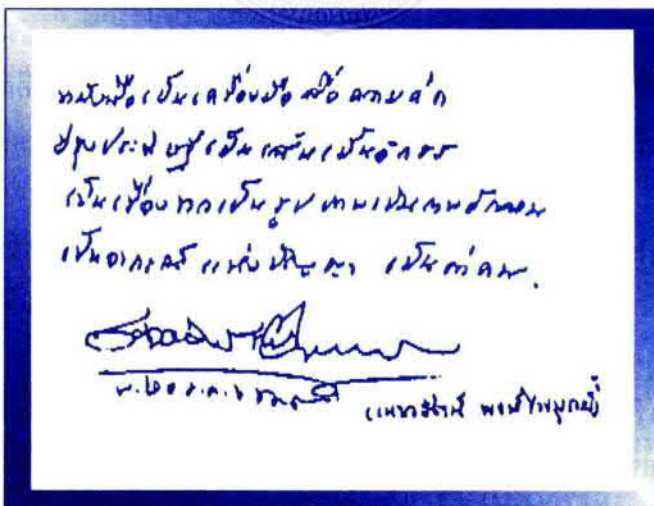
“ลูกก็เหมือนต้นกล้าที่กำลังจะโตขึ้นมาเพื่อเรียนรู้ทุกอย่าง ลูกจะต้องขยันหมั่นเพียรและเรียนหนังสือ เพื่อนำความรู้มาช่วยพ่อและแม่ สร้างอนาคตในหน้าที่การงานให้เจริญรุ่งเรือง สร้างความมั่นคงเป็นปึกแผ่น เหมือนเมล็ดพันธุ์ข้าวพระราชทานที่ปลูกในแผ่นดินไทย และกระจายพันธุ์ไปทั่วแผ่นดิน

ลูกคงเห็นแล้วซิว่าพ่อแม่ฉันได้ลงแรงสู้ไถดินและหว่านเมล็ดพันธุ์ข้าว ก็หวังที่จะเห็นการเติบโตของต้นกล้า เช่นเดียวกันกับที่อยากเห็นลูกเติบโตเป็นคนดีของครอบครัวและสังคม”

“ผมจะเติบโตเหมือนต้นกล้าในนาของพ่อแม่” มานะบอกพ่อแม่อย่างมั่นใจ

หลายวันแล้วที่ฝนไม่ตกลงมา ต้นกล้าในนาเริ่มเหี่ยวเฉา บางส่วนเริ่มแห้งไปบ้างแล้ว หากไม่มีน้ำเลี้ยงต้นกล้า ข้าวจะแห้งตายหมด พ่อแม่รีบออกจากบ้านไปตั้งแต่เช้ามืด พร้อมกับนำระหัดวิดน้ำไปยังลำคลองเพื่อวิดน้ำขึ้นมาเลี้ยงต้นกล้าในนา แต่น้ำในคลองก็แห้งเสียจนตั้งระหัดสูบน้ำไม่ได้ ท้องฟ้ายังสว่างไม่มีเค้าว่าฝนจะตก หนูน้อยวิ่งหน้าเศร้ามาตามคันนาไปที่ลำคลอง เมื่อเห็นพ่อและแม่กำลังตั้งระหัดวิดน้ำอยู่ มานะรีบยื่นสิ่งที่อยู่ในมือออกไปพร้อมกับพูดว่า

“พ่อครับ เอาสมุดออมสินของผมไปถอนเงินมาซื้อน้ำเลี้ยงต้นกล้านาจะได้มีน้ำ ผมไม่อยากให้ต้นข้าวในนาแห้งตายครับ”

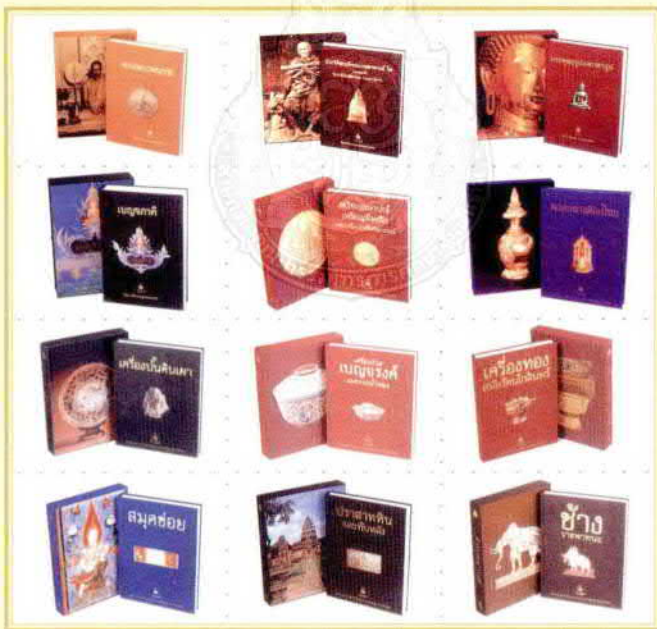

หอสมุดไทย

หนังสือชุดมรดกไทย

บันทึกทอง ๑๒ เอกอเนกบรรณ

โอกาสของผู้ที่รักและภูมิใจในมรดกวัฒนธรรม ยากนักที่ทุกคนจะมีโอกาสได้ชม เป็นศิลปกรรมล้ำค่า และเป็นที่ยาวนานของชาวไทย ดินแดนต้นใจกับภาพที่หาดูได้ยากยิ่งพร้อมเรื่องราวแห่งความทรงจำจากอดีต ในหนังสือชุด มรดกไทย ๑๒ เล่ม อันประกอบด้วย ๑.ทรงพระผนวช ๒.ประวัติสมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี) ๓.พระพุทธรูปและเทวรูป ๔.เบญจภาคี ๕.เหรียญกษาปณ์ เหรียญที่ระลึก และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ไทย ๖.มรดกช่างศิลป์ไทย ๗.เครื่องปั้นดินเผา ๘.เครื่องถ้วยเบญจรงค์และลายน้ำทอง ๙.เครื่องทองรัตนโกสินทร์ ๑๐.สมุดข่อย ๑๑.ปราสาทหินและทับหลัง ๑๒.ช้างราชพาหนะ

สั่งจองได้ที่ ร้านศึกษาภัณฑ์พาณิชย์ทุกสาขา

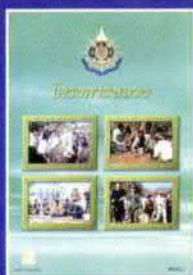
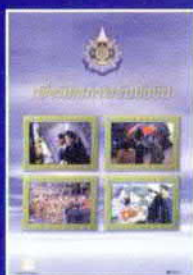
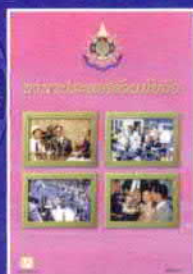
โทร. 629-1910-11 ต่อ 170, 171 และ 172

ในหลวงของเรา

เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๒
เพื่อเป็นการเผยแพร่พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวสู่สาธารณชนให้เป็นไป
อย่างกว้างขวาง องค์การค้ำของคุรุสภา ร่วมกับ บริษัท โปร อิมเมจ จำกัด จัดทำหนังสือชุด
“ในหลวงของเรา” ๑ ชุด ๖ เล่ม ได้แก่ ๑.เป็นศิระเพราะพระบริบาล ๒.พระเกียรติองค์กษัตริย์
๓.นานาชาติประเทล้วนนับถือ ๔.เพื่อมิตรภาพอันยั่งยืน ๕.โครงการหลวง ๖.น้ำคือชีวิต

สั่งจองได้ที่ ร้านศึกษาภัณฑ์พาณิชย์ทุกสาขา
โทร. 629-1910-11 ต่อ 170, 171 และ 172

อุปกรณ์และครุภัณฑ์ วิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

มาตรฐาน สสวท. และตรงหลักสูตรการเรียนการสอนทุกสาขา

องค์การค้ำของครูสภา

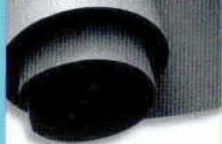
ผู้นำสื่อการศึกษาของชาติ

โทร. 281-7822, 282-5111, 629-1910-1

กระดาน ดานาเล็ก

แผ่นผิวดานาเล็ก
ไม่มีรอยต่อตลอดความยาว

กระดาน ดานาเล็ก
"โลกใหม่ของครูยุคใหม่"

ทนทานนานกว่า 15 ปี
ด้วยคุณสมบัติพิเศษ "ไม่ต้องทาสีใหม่"
ประหยัดชอล์ก 30% ช่วยลดมลภาวะที่เกิดจากฝุ่นชอล์ก
ผิวหน้าของกระดานเรียบ
สะดวกต่อการเขียนและทำให้เห็นตัวหนังสือชัดเจน
โครงสร้างทำด้วย เคเคบอร์ด หนา 9 มม.
ไม่มีรอยต่อตลอดความยาว

ราบอะลูมิเนียม

ขอบอะลูมิเนียม

กระดานดานาเล็ก
ขนาดในต่ำกว่า 1200 x 4800 มม.

"องค์การค้ำของคุรุสภา ผู้นำสื่อการศึกษาของชาติ"

สั่งซื้อได้ที่

ศึกษากิจกัมภ์พาณิชย์

69 อาคาร 9 ถ. ราชดำเนินกลาง กทม. 10200 Tel. 281-1163, 281-7822, 629-1910-1

การละเล่นเด็กไทย

เด็กไทยรู้จักการเล่นมานานแล้ว มีกล่าวในศิลาจารึกว่า “ใครจักเล่น เล่น ใครจักมักหัว หัว ใครจักมักเลื้อน เลื้อน” ต่อมามีการละเล่นของเด็กมากมาย เช่น

แมงมุมขยุ้มหลังคา

จ้ำจ๊ะเขือเปราะ

วิธีข้าวสาร

ขี้ม้าส่งเมือง

(ขอบคุณพิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้งไทย)

ของขวัญจากพี่ถึงน้อง

เปิดตาด้วยใจจดจ่อ
พลิกผ่านแผ่นแผนที่โลกใหม่
แต่งตัวเต็มความเต็มใจ
ของขวัญจรรโลง - นามสัจจะ

(Signature)

จิระนันท์ พิตรปรีชา

เพราะเราเริ่มที่ หัวใจก่อน
เราเริ่มที่ใจก่อนอะไร
จากตรงตรงใจ จากเพื่อน
จากใจเราเอง จากคนที่เข้าใจ
การเริ่มที่ใจให้คนมาฟังและคนมาพูดและคนเป็นตัวอย่าง
ผู้คนที่ใจเป็นตัวอย่าง
ใช่ เราเริ่มที่ใจก่อน

(Signature)
บุญรอด วัฒนา

นิรมล เมธีสุกุล

ของขวัญจรรโลง ... สดุดีจากคน หัวใจยังมุ่งมั่นกับ ...
ผู้เริ่มที่ใจก่อน ... ผู้เริ่มที่ใจก่อน
ใจที่ใจใจใจใจ ... หัวใจ ... หัวใจ ... หัวใจ ...
หัวใจ ... หัวใจ ... หัวใจ ... หัวใจ ... หัวใจ ...

(Signature)
สมพล ปิยะพงษ์ศิริ

สมพล ปิยะพงษ์ศิริ

"ขอขอบคุณที่สนับสนุนให้ผมได้เขียนหนังสือ
เด็กทั้งทีก็ สนุกสนานได้เรียนรู้
"รักพ่อแม่" จ.รฟ.แม่บ้านที่รัก
โลกที่กว้าง ขอบเขตความรู้
เขียนให้ชีวิต อดสูเรียดคนใจ"

กมลชนก โกมลฐิติ

ชีวิตของคนที่ไม่รู้ค่าเงิน มีค่าไม่แปรเปลี่ยนค่าเงิน

จิตร ก่อมนทเกียรติ

คุณชาแนลนี้ฉันรักนะ ส่งของขวัญให้คนน่าจดจำ
ไม่ให้ฉันใจน้อยใจนะ เพราะฉันมีน้ำใจคือก่อนจะดีใจสุด
พอฉันได้รู้ว่าคุณดีจริงๆ ฉันจะขอบคุณ

เผ่าทอง ทองเจือ
เผ่าทอง ทองเจือ

(ขอบคุณสำนักพิมพ์อัมรินทร์ฯ และบ้านนักเขียนไทย)

สีสันฝันเป็นภาพ

รางวัลที่ ๑ ประเภทจิตรกรรมไทยแบบแนวประเพณี
ชื่อภาพ สบ
ศิลปิน นายอานันท์ ราชวังอินทร์

รางวัลที่ ๑ ประเภทจิตรกรรมไทยแบบร่วมสมัย
ชื่อภาพ ช่างไทย ๒
ศิลปิน นายโอภาส เจริญสุข

(ขอบคุณคณะกรรมการการประกวดจิตรกรรมบัวหลวง มูลนิธิจิตรนาการกรุงเทพ)

รางวัลดีเด่น

ชื่อภาพ สีสันแห่งภูมิปัญญาไทย

ศิลปิน ด.ญ.ณัฏฐนิช อธิธัตินัย
โรงเรียนศรีจิตรา ปทุมธานี ชั้น ป.๓

รางวัลชนะเลิศอันดับ ๑ ของ UNFPA-NEW YORK, USA

ชื่อภาพ คนต่างวัยอาศัยอยู่ร่วมกัน

ศิลปิน ด.ญ.ณัฏฐนิช อธิธัตินัย
โรงเรียนศรีจิตรา ปทุมธานี ชั้น ป.๓

ภาพสะสมสำหรับเด็ก

ภาพสะสมสำหรับเด็ก เป็นภาพเก่าหายาก
ที่คุณเอนก นาวิกมูล จัดทำเพื่อความรู้ของเด็กทุกคน
สนใจติดต่อที่ ศูนย์สังคีตศิลป์ ธนาคารกรุงเทพ

เอกลักษณ์ไทย มรดกของโลก

เรือพระราชพิธี เป็นเรือพระที่นั่งทรงสำหรับใช้ในกระบวนพยุหยาตราทางชลมารคของพระมหากษัตริย์ นับเป็นเอกลักษณ์ไทยที่สร้างศิลปกรรมชิ้นเอกของโลก และรักษาราชประเพณีสำคัญนี้ไว้กว่า ๕๐๐ ปี

เรือสุพรรณหงส์

เรือนารายณ์ทรงสุบรรณ

เรือพาสีรังทวีป

เรือสุทรีพกรองเมือง

เรือเนกชาติภูขงัก

(ขอบคุณฝ่ายเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ กรมศิลปากร)

ไชยร้อย

เครื่องรัตน์ เรื่องแก้ว

นำนิทานพื้นบ้าน

เพื่อผ่อนคลายความทุกข์
นานมาแล้ว...

คุรุชรถิ่นอาศัย
เก่งกาจทุกกลอนกวี
ทราบข่าวไม่ประวิง
ด้วยพระเจ้ากาสิ
เรานี้จักต้องไป
เมื่อถึงยังที่หมาย
ถึงประตูพระราชวัง
ทหารชาลุมสมร
เราเฝ้าประตูไซรั
กวีนิมตอบรับ
จัดแบ่งมิกังวล
จึงผ่านประตูหนึ่ง
นายประตูผู้สำรอง
กวีนิมตอบรับ
กึ่งหนึ่งเอาไปเลย
ครั้นถึงซึ่งวังใน
เข้าเฝ้าพระราช

มาเล่าขานให้สนุก
รับความสุขเบิกบานใจ
มีนักปราชญ์ผู้ยิ่งใหญ่
อยู่ริมไพรสุใจจริง
สำเนียงนี้ไพเราะยิ่ง
ไม่อยู่นิ่งเร่งรีบไป
โปรดกวีจึงคิดไกล
เฝ้าองค์ให้ทีในวัง
ยังไม่สายมีความหวัง
ไม่หยุดยั้งเร่งเข้าไป
บอกหยุดก่อน...จะไปไหน
จักเข้าไป...ต้องสินบน
ถ้าตอนกลับ รางวัลสิ้น
เชิญพ่อจนตามทำนอง
จนมาถึงประตูสอง
ร้องขอแบ่งอีกเช่นเคย
ถ้าตอนกลับ...มิทำเฉย
ตามที่เอ่ยเพชขอม
สุดโล่งใจเป็นนักหนา
เอ่ยพจนาวาทิ

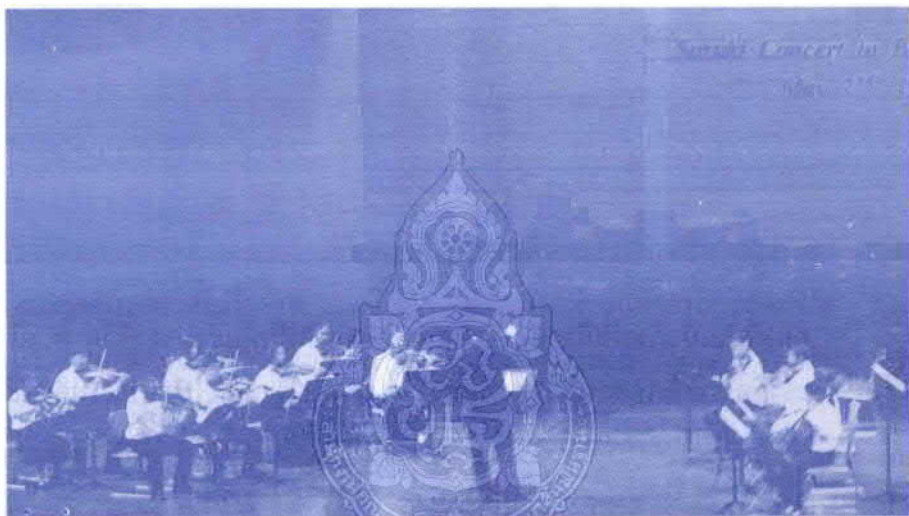
อ่านฉันท์เสนาะโสด
มอบให้ในทันที
กวีกราบทูลว่า
แต่มีรับข้างนั้น
พระราช..สงสัย
สั่งให้โยยกี
กวีเรียกนายประดู
แบ่งปันรางวัลหนา
คนละห้าสิบที่
พระราชพาพระทัย
ฉลาดล้ำยิ่งแล้ว
ชูปะเลียงด้วยยินดี

ธ ทรงโปรดกวีศรี
ข้างเชือกนี้เป็นรางวัล
ได้ข้างมาให้สุขสันต์
ขอรางวัล...โยยร้อยที่
แต่ให้ไปตามวชิ
หนึ่งร้อยที่ตามที่ว่า
มารับรู้ตามสัญญา
สองคนมา...ให้ตกใจ
ถูกโยยตีถึงรำให้
ขึ้นชมในตัวกวี
คุจปราชญ์แก้วมณีศรี
แผ่นดินนี้..เลื่องลือไกล.

ดนตรีศึกษาของเด็กไทย

รศ. ดร. สุกรี เจริญสุข *

SUZUKI CONCERT IN BANGKOK 1999

ณ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

๒ พฤษภาคม ๒๕๔๒

ดนตรีเป็นวิชาที่ไม่ได้อยู่ในแผนการศึกษาของชีวิตและไม่ได้อยู่ในเป้าหมายของพ่อแม่ผู้ปกครองแต่ประการใด โดยอิทธิพลของปรัชญาเก่าที่ว่าดนตรีเป็นวิชาของไพร่ ดนตรีเป็นเพียงวิชาเดินกินรำกิน เป็นวิชาข้างถนน ดนตรีเป็นหน้าที่ไม่ใช่อาชีพ จึงไม่มีใครสนใจที่จะศึกษากันนัก ประกอบกับดนตรีถูกมองว่าเป็นพาหนะของกิเลสด้วยแล้ว เลยทำให้ดนตรีตกต่ำลงไปอีก

*วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ดนตรีนั้นเป็นวิชาที่เกี่ยวข้องกับรสนิยม ดนตรีเป็นหุ่นส่วนของชีวิต ดนตรีเป็นเรื่องของจิตใจที่เด็กทุกคนจะต้องเรียนรู้ ดนตรีเพื่อเด็กแล้วไม่จำเป็นว่าเด็กจะต้องประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีเท่านั้น แต่สามารถเรียนรู้เพื่อความสุขส่วนตัวได้ เรียนรู้เพื่อให้เป็นคนที่มึรสนิยม เป็นผู้ที่มีความวัฒนธรรมโดยอาศัยดนตรี พ่อแม่เริ่มสมยอมที่จะส่งลูกไปเรียนดนตรี กระทั่งดนตรีดึงดูดเด็กให้สนใจดนตรีมากขึ้น เด็กจึงพ่อแม่ให้หันมาสนใจกิจกรรมดนตรี พ่อแม่ลูกสนใจดนตรี ทุกคนในครอบครัวหันมาสนใจเรื่องเดียวกัน ทุกคนสนใจซึ่งกันและกัน และที่สำคัญคือทุกคนมีความสุข

ดังนั้นการเรียนดนตรีใหม่ โรงเรียนจะต้องจัดกิจกรรมดนตรีที่กระตุ้นให้เด็กฝึกซ้อม มีความสุขที่จะฝึกซ้อม มีเป้าหมายของการฝึกซ้อม และในที่สุดเด็กทุกคนได้แสดงดนตรีร่วมกัน เด็กมีวงดนตรีเดียวกัน เล่นเพลงเดียวกัน ทำกิจกรรมร่วมกัน ความต่างวัย ต่างชั้นต่างโรงเรียน ไม่ได้มีความแตกต่าง เด็กรู้แต่เพียงว่าอยู่วงเดียวกันจะต้องช่วยกัน โดยการขยันฝึกซ้อมไม่ให้ตัวเองช้าเป็นตัวถ่วงของวง เด็กหยิบเครื่องดนตรีมาซ้อมโดยมีพ่อแม่อยู่เคียงข้าง

จึงขอแนะนำวง ดร. แซ็ก แชมเบอร์ ออร์เคสตรา (Dr. Sax Chamber Orchestra) ซึ่งเป็นวงดนตรีที่เกิดขึ้นโดยอาศัยปรัชญาและแนวคิดใหม่ เพื่อให้ดนตรีเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต เล่นดนตรีให้ดีที่สุดเต็มความสามารถของเด็ก โดยฝึกซ้อมอย่างจริงจัง ขณะเดียวกันกิจกรรมดำเนินไปด้วยความสุขของทุกๆ ฝ่าย โดยให้ทุกคนมีส่วนร่วม ดัดสใจร่วมกัน เล่นเพลงที่ทุกคนอยากเล่น การเล่นดนตรีของวงนี้เป็นการจัดการศึกษาแบบธรรมชาติ เด็กทุกคนควรมีโอกาสได้เรียนดนตรีจากครูคนเก่ง โครงการทดลองในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้สมบูรณ์ การจัดการศึกษาดนตรีอย่างไ้จึงมีประสิทธิภาพ วงดนตรี ดร. แซ็ก แชมเบอร์ ออร์เคสตรา เป็นคำตอบที่เป็นความสัมฤทธิ์ เป็นของจริง ทำได้จริง สัมผัสได้ เป็นดนตรีสำหรับเด็กทุกคน ดนตรีเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต เรียนดนตรีเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และเรียนดนตรีเพื่อเป็นคนมีรสนิยม

ดนตรีในสวน
ณ สวนลุมพินี

การรวมวงเป็นกิจกรรมประกอบการเรียนการสอน แต่กลับเป็นส่วนที่เด็กมีความสนุกมากที่สุด เพราะเล่นแล้วเป็นเพลง อดใครๆ ก็ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพ่อแม่ผู้ปกครองและผู้ที่ได้ยินเสียงเพลงที่เด็กเล่น ต่างก็ยิ้มน้อยยิ้มใหญ่ เด็กได้กำลังใจมากที่สุดจากรอยยิ้มเหล่านั้น

สมาชิกของวงทุกคนเรียนดนตรีกันคนละหลายเครื่องมือน้อยที่สุดเรียนกับครูตัวต่อตัว เรียนทำทางการหยิบจับที่ถูกต้อง ตั้งเสียงและสีให้ตรงเสียงจังหวะถูกต้อง มีอารมณ์ร่วมในการเล่นดนตรี สิ่งเหล่านี้เด็กจะเรียนรู้จากครูในช่วงโมงส่วนตัวกล่าวคือเด็กเตรียมตัวมาก่อน เมื่อเด็กมารวมวงจึงสามารถเล่นร่วมกับวงได้เลย

วง ดร. แฉ็ก แชมเบอร์ ออร์เคสตรา จึงเป็นวงดนตรีที่ตอบพ่อแม่ผู้ปกครองได้ว่า เด็กทุกคนสร้างได้ขึ้นอยู่กับว่าใครเป็นผู้สร้าง ต้องการสร้างให้เด็กเป็นอะไร มีความตั้งใจเอาใจใส่ในการสร้างมากแค่ไหน เมื่อต้องการที่จะสร้างให้เด็กเป็นผู้ที่มีความสามารถทางดนตรี ก็ต้องให้เด็กได้มีประสบการณ์เรื่องดนตรี สร้างวิถีชีวิตและสิ่งแวดล้อมให้เกี่ยวข้องกับดนตรี พ่อแม่เป็นผู้กำกับชีวิต

วงดนตรีวงนี้มีสมาชิกหลักนักดนตรี ๒๐ คน ประกอบด้วยไวโอลิน ๑๒ คน วิโอลา ๔ คน เชลโล ๓ คน และเบส ๑ คน มีครูฝึกสอน ๗ คน โดยมีอาจารย์ พูนสุข กุหลาบวงศ์ เป็นผู้ควบคุม ครูและผู้ปกครองสนใจอยากเห็นการแสดงและสนับสนุนดนตรีศึกษาของเด็กไทย สามารถติดต่อได้ที่โรงเรียนสอนดนตรี เอ็มมอริย์ ศูนย์การค้าเซ็นทรัลปิ่นเกล้าชั้น ๖ ถนนพระบรมราชชนนี โทรศัพท (๐๒) ๘๘๔-๘๓๓๓-๔ และ (๐๒) ๘๘๔-๘๕๐๒ โทรสาร (๐๒) ๘๘๔-๘๓๓๔

นกสองหัว

ส. พุ่มสุวรรณ

บนสวรรค์แห่งนก มีเทวดานกเป็นผู้ปกครอง บรรดานกกาที่ทำความดีทั้งหลาย ได้ขึ้นมาอยู่บนสวรรค์ สวรรค์ของนกมีแต่ความสุขสบาย นึกคิดอะไรก็สมดังใจ แต่วันหนึ่ง เทวดาแห่งนกเกิดทำชนปีกอันหนึ่งร่วงลงมาสู่พื้นโลกชนปีกแห่งเทวดานก เมื่อตกลงมาถึงพื้นดินก็ถูกแย่งชิงจากนกทั้งหลาย ใครได้ชนแห่งเทวดานก จะได้เป็นผู้ยิ่งใหญ่ เป็นผู้ครองโลกในบรรดานกทั้งหลาย

เทวดานกเห็นว่าจะเป็นที่เดือดร้อนทั่วไป เกรงว่านกตัวที่ได้ชนของเทวดานกไป จะทำให้โลกของนกเดือดร้อน วุ่นวาย เทวดานกจึงมีบัญชาให้นกหนุ่มตัวหนึ่งบินลงมาจากสวรรค์ ติดตามนำชนนกกลับคืนไป

นกหนุ่มทำงานครั้งนี้สำเร็จด้วยดี

เทวดานกพึงพอใจมาก จึงเอ่ยปากให้นกหนุ่มขอรางวัล

นกหนุ่มได้มีโอกาสลงมายังโลกของนก รู้สึกดีใจ พอใจ ยิ่งกว่าการอยู่บนสวรรค์ ดังนั้นนกหนุ่มจึงเอ่ยปากขอลงมาอยู่ยังโลกของนก ไม่ขออยู่บนสวรรค์อีกต่อไป เทวดานกได้ฟังดังนั้น ก็อนุญาตและถามขึ้นว่า

“เจ้าต้องการเพียงแค่นี้เองหรือ”

นกหนุ่ม จึงคิดว่า ถ้าตนลงไปอยู่บนโลกของนก จำต้องมีสิ่งพิเศษเหนือคนอื่น ๆ จะลงไปอย่างธรรมดาคงไม่ดีแน่นอน คิดได้ดังนั้นจึงเอ่ยปากขอขึ้นอีกว่า

“ข้าพเจ้าขอหัวเพิ่มขึ้นอีกหัวหนึ่ง จะได้มีสองหัว ยิ่งใหญ่กว่าใครๆ”

เทวดานกได้ฟังก็หัวเราะ พลาญพูดว่า

“จะเอาอย่างนั้นหรือ มันผิดธรรมชาตินา เจ้านกหนุ่ม”

“เอาอย่างนั้นครับท่าน” นกหนุ่มยืนยัน

เทวดานกจึงให้นกหนุ่มบังเกิดหัวเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งหัว นกหนุ่มกลายเป็นนก
มีสองหัวทำทางนำเกรงขามและรู้สึกพอใจเป็นอันมาก

นกหนุ่มลงมาอยู่ยังโลกแห่งนก

ด้วยความลำพองใจและหยิ่งในความพิเศษของตัวเอง บรรดานกทั้งหลาย
พากันเกรงกลัวและเข้ามาอบน้อม ยอมรับนับถือ

นกหนุ่มภาคภูมิใจในหัวสองหัวของตัวเองมาก มันจะบินขึ้นบนท้องฟ้า แล้ว
ชูคอเต็มที่ เพื่ออวดความพิเศษของตัวเอง

“โน่นแน่ะ นกสองหัว โน่นแน่ะนกสองหัว ผู้ยิ่งใหญ่” บรรดานก
ทั้งหลายพากันกล่าวขานดังนี้ ในยามที่นกสองหัวบินอวดตัวไปมา

แต่ไม่นานนัก นกสองหัวก็รู้สึกลำบาก

มันรู้สึกว่ในขณะบิน จะกางปีกบินไม่ค่อยถนัด น้ำหนักตัวเพิ่มขึ้น และก่อนจะลงบินยังลำบากเข้าไปอีก เพราะเกะกะหัวของตัวเอง ดังนั้นมันจะบินอยู่บนท้องฟ้าได้ไม่นาน ก็ารู้สึกเหน็ดเหนื่อยเร็ว และความคิดของสองหัวก็เริ่มแตกต่างกัน ในขณะที่หัวข้างหนึ่งคิดจะบินไปทางทิศตะวันออก แต่หัวอีกข้างหนึ่งกลับต้องการจะบินไปในทางทิศตะวันตก

“เฮ้ย ไปตะวันออกซิ ที่นั่นมีอาหารสมบูรณ์” หัวหนึ่งพูดขึ้น ไม่ค่อยสบายอารมณ์มากนัก

“ไม่” อีกหัวหนึ่งแย้ง “ทิศตะวันออกมีนกบินไปมากมาย ไปตะวันตกดีกว่า” อีกหัวหนึ่งแย้ง

กว่าหัวทั้งสองจะตกลงกันได้ ก็เป็นเวลาสายมากแล้ว

บินไปถึงที่หาอาหาร ปรากฏว่าแมลงหรือหนอน ลูกนกตัวอื่นๆ เก็บกินไปแทบหมดสิ้น

“เพราะแก่นันเทียว เจ้าหัวขี้เลื่อย” หัวหนึ่งต่อว่าอีกหัวหนึ่ง

“ไม่จริง เพราะแก่นันแหละ” อีกหัวหนึ่งค้าน

หัวนกทั้งสองจึงโกรธกัน ไม่ยอมพูดกันอีกต่อไป

คินนั้่นนกหนุ่มจึงต้องนอนค้างที่นั่น ไม่ได้บินกลับรัง เพราะหัวทั้งสองไม่สามัคคีกัน ต่างก็ไม่ยอมสั่งให้ปีกบิน

ทั้งหนาวเหน็บและทั้งหิว คินนั้่นทั้งคินนกหนุ่มไม่มีความสุขเลย

เช้าขึ้นมา ก็มีเรื่องอีก หัวข้างหนึ่งจะบินกลับ อีกข้างหนึ่งไม่ยอมกลับ จะหากินอยู่ที่นี้

นกหนุ่มนั้นทั้งหิวและอ่อนเพลีย

พอดีมีหนอนตัวหนึ่งคลานมาใกล้ๆ หัวข้างหนึ่งหันไปทางหนอนเพื่อจะกินเป็นอาหาร แต่หัวอีกข้างหนึ่ง มองเห็นด้กั้กแดนเข้าพอดี จึงพุ่งไปทางด้กั้กแดน

นกหนุ่มแทบจะถูกจิกร่างออกเป็นสองซีก

หัวทั้งสองไม่ยอมกันเลย หนอนก็หนีไปได้ ตักแตนก็บินไปไกล

“เพราะเจ้านั่นแหละ” หัวหนึ่งร้องขึ้นไม่พอใจ

“ไม่ใช่” อีกหัวหนึ่งโมโห หันมาจิกเข้าที่หัวแรก

หัวทั้งสองโกรธกันมาก จิกกันเป็นพัลวัน จนมีเลือดไหลออกมา

นกหนุ่มรู้สึกเจ็บสุดประมาณ ทั้งหัวและอ่อนแรง จึงร่วงหล่นลงไปยังพื้นดิน

หัวทั้งสองก็ยังไม่เลิกราดอกัน

นกหนุ่มแทบจะหมดแรงสิ้นใจตาย

หัวทั้งสองก็บาดเจ็บ อ่อนแรงไปด้วยกัน

นกหนุ่มได้คิด การมีหัวถึงสองหัวนั้น ดูเหมือนว่าจะเกินความจำเป็น มันรู้ตัวในตอนนี้เองว่า มันได้คิดผิดไปแล้ว จึงได้นึกถึงเทวดาแห่งนก ขอให้ลงมาช่วยเหลือตน

“อะ อะ ฮ่า” เทวดาแห่งนกปรากฏกายขึ้น

“ก็เจ้าอยากได้ของเจ้าเอง เจ้านกหนุ่ม ข้าก็ตามใจเจ้า การจะมีอะไรพิเศษเหนือใคร ต้องคิดให้ดี มันต้องให้เหมือนๆ ผู้อื่นเขานั่นแหละจึงจะดี ความพิเศษของเจ้า น่าจะเป็นความดี ความขยัน หรือความเป็นผู้นำมากกว่า ไม่ใช่จะมีสองหัว สี่ขา หกปีก อะ อะ ฮ่า” เทวดาแห่งนกหัวเราะต่อ

นกหนุ่มเริ่มเข้าใจตัวเอง และเข้าใจคำพูดของเทวดานก เทวดานกรู้สึกสงสาร จึงเอ่ยปากบอกให้หัวข้างหนึ่งหายไป

นกหนุ่มกลับมีเพียงหัวเดียว

ค่อยๆ พยุงตัวขึ้นขึ้น ก็มึนศีรษะกล่าวขอบคุณเทวดานก แล้วจึงโฉบบินกลับรัง ในขณะที่บินไป มันคิดกับตัวเองว่า

“เราคิดผิดมาตั้งแต่แรก เกิดเป็นนกอย่างเรา มีหัวเพียงหัวเดียวก็ถมเถไปแล้ว ความพิเศษที่มีสองหัวหรืออื่นๆ มีค่าน้อยกว่าการมีหัวเดียวและมีความดีประกอบกันไป....”

“สร้างสรรค์โลกใหม่ ให้เด็กไทยไร้โรคเอดส์”

เรียงความรางวัลที่ ๑ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี
พระวรราชทินนิตตามาตุ เสด็จประพาสรางวัล

น.ส. ชนกพร พัวพัฒน์กุล*

เมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ สำนักข่าวซีเอ็นเอ็น รายงานว่า “ภายใน ๑๕ ปีข้างหน้าเด็กๆ ราว ๔๐ ล้านคน ในประเทศกำลังพัฒนาทั่วโลกจะกลายเป็นเด็กกำพร้า เนื่องจากผู้ปกครองเสียชีวิตด้วยโรคเอดส์”

ในช่วงไม่กี่ปีมานี้สถานการณ์ของโรคเอดส์รุนแรงขึ้นมาก ปัจจุบันพบว่าทั่วโลกมีสถิติผู้ป่วยด้วยโรคเอดส์กว่าร้อยล้านคน ขณะที่ประเทศไทยเรามีผู้ป่วยด้วยโรคนี้ไม่ต่ำกว่าล้านคน

* นิสิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รางวัลที่ ๑

ด.ญ.ธัญชา จำปาน้อย

โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย ชั้น ป.๓

โรคเอดส์ คือสภาพร่างกายบกพร่องเนื่องจากได้รับเชื้อเอชไอวี ทำลายเม็ดเลือดขาวที่เป็นภูมิคุ้มกันจนร่างกายเกิดความผิดปกติเช่น เริ่ม ไข้สูง ท้องร่วง เรื้อรัง น้ำหนักลดมาก ไข้สูง ต่อมน้ำเหลืองโต มะเร็งและรับเชื้อโรคต่างๆ เช่น วัณโรคเกิดโรคแทรกซ้อนได้ง่าย โรคนี้ติดต่อกันได้ทางเลือดทางเพศและจากแม่ไปสู่ลูก ในระยะแรกเราโทษว่าพวกเกย์หรือชายรักร่วมเพศเป็นต้นเหตุของการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ในบ้านเรา ต่อมาก็พบว่าโรคเอดส์นั้นได้ปรากฏในผู้ติดยาเสพติดและหญิงบริการทางเพศด้วย แต่ที่น่าตกใจก็คือ ขณะนี้จำนวนแม่บ้านและเด็กที่ติดโรคนี้มีเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว สะท้อนให้เห็นว่าโรคเอดส์ได้ระบาดไปสู่กลุ่มรักต่างเพศ และเข้าสู่สังคมครอบครัวแล้วในที่สุด

การติดเชื้อเอชไอวีนั้น นอกจากจะมีผลกระทบต่อสุขภาพกายและสุขภาพจิตของผู้ป่วยแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อคนใกล้ชิด สังคมและประเทศชาติด้วย จะเห็นได้จากกรณีครอบครัวที่พ่อหรือแม่ป่วยเป็นโรคเอดส์ลูกมักจะกลายเป็นเด็กมีปัญหา ไม่ว่าจะเป็นการเสี่ยงต่อการติดโรคหรือการถูกพ่อแม่ทอดทิ้งเพราะเกรงว่าลูกจะติดเชื้อจากตนเอง หดงอกลัวจะมีชีวิตบ้าง นอกจากนี้ยังมีปัญหาจากสิ่งแวดล้อมเพราะสังคมไทยในปัจจุบันยังไม่เปิดโอกาสให้เท่าที่ควร ผู้ติดเชื้อส่วนใหญ่จะถูกให้ออก

รางวัลที่ ๑
นายธีระพงศ์ แสงเขียว
โรงเรียนมัธยมพัชรกิติยาภา ๓
สุราษฎร์ธานี ชั้น ป.๓

จากงาน ถูกเพื่อนฝูงและญาติแสดงอาการรังเกียจหรือพูดจาล้อเลียน ส่งผลให้เด็กแยกตัวตัวเองออกจากสังคม บ้างก็ทำร้ายตนเอง บ้างก็หันไปพึ่งยาเสพติดอันทำให้ประเทศชาติต้องสูญเสียเยาวชนที่จะเป็นกำลังของชาติไปอย่างน่าเสียดาย

จากการสำรวจในปัจจุบันพบว่าโรคเอดส์ได้เริ่มระบาดเข้าสู่กลุ่มเยาวชนอย่างรวดเร็ว เนื่องจากเยาวชนส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องนี้ การมีอาชีพขายบริการประกอบกับมีพฤติกรรมและค่านิยมที่ไม่ถูกต้อง เช่น ลูกผู้ชายต้องขี้ครู่ ชายอกสามศอกต้องไม่ปฏิเสธเมื่อเพื่อนชวนไปเที่ยวโสเภณี ไปจังหวัดไหนต้อง “ถึง” จังหวัดนั้น การรับน้องใหม่ การไม่ใช้ถุงยางอนามัยเพื่อแสดงความกล้า การดื่มสุรามึนเมาจนขาดสติ การใช้สารเสพติด เป็นต้น

จะสังเกตได้ว่าสาเหตุของการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ในกลุ่มเยาวชนนั้น โดยมากเกิดจาก “ความต้องการเป็นผู้ใหญ่และเหมือนผู้ใหญ่” ของเยาวชน ดังนั้น การป้องกันจึงต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่ายอันประกอบไปด้วย พ่อ แม่ ผู้ปกครองและครูที่ต้องให้ความรักความเข้าใจและคอยให้คำแนะนำควบคู่ไปกับปลูกฝังวัฒนธรรมและค่านิยมที่ดีงามต่างๆ ขณะเดียวกัน ผู้ใหญ่ในบ้านเมืองควรตระหนักว่า เยาวชนได้ยึดเอาคนเป็นแบบอย่างควรปฏิบัติตนให้อยู่ในกรอบศีลธรรม

งตพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดโรคเอดส์ นอกจากนี้รัฐบาลยังควรมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้เยาวชนเล่นกีฬา ดนตรีหรือรวมกลุ่มทำกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์ต่างๆ เพื่อจะได้ไม่ใช้เวลาว่างไปมั่วสุมกัน ควรปราบปรามยาเสพติดและมึนโสมมยา แก้ไขปัญหาโสเภณีเด็กที่มีประสิทธิภาพ

โรคเอดส์ เป็นปัญหาที่หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนต่างพยายามรณรงค์แก้ไขไม่ว่าจะเป็น สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี คลินิกนิรนาม ชมรมเพื่อนวันพุธ วัดพระบาทน้ำพุ ฯลฯ ขณะที่ในส่วนของเยาวชนเองก็มีความคิดที่ช่วยในการให้ความรู้และต่อต้านโรคเอดส์เช่นเดียวกัน บางส่วนจึงได้รวมตัวกันเป็นกลุ่ม เช่น กลุ่มเพื่อนเพื่อเพื่อน กลุ่มเยาวชนไทยต้านภัยเอดส์ ๑๑ โรงเรียน ฯลฯ เพื่อดำเนินกิจกรรมต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการจัดนิทรรศการ จัดการแสดง การอบรมและการเข้าค่ายและถึงแม้จะไม่ได้เป็นสมาชิกของกลุ่มดังกล่าว เยาวชนทุกคนก็สามารถมีบทบาทในการป้องกันโรคเอดส์ได้ทั้งสิ้น โดยการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์เพื่อจะได้ป้องกันตนเอง และสามารถอยู่ร่วมกับผู้ป่วยได้อย่างสงบสุข คอยให้กำลังใจ ให้คำแนะนำการดูแลสุขภาพแก่ผู้ป่วย สบถ้านแนวคิดใหม่ๆ ที่มีต่อโรคเอดส์ในสังคมไทย สร้างค่านิยมใหม่ที่ถูกต้องแก่คนทั่วไป

โรคเอดส์ เป็นโรคที่รักษาให้หายไม่ได้ แต่เราก็สามารถป้องกันได้ ถึงแม้ในปัจจุบันจะมีคนไทยจำนวนมากที่เป็นโรคเอดส์ แต่หากเราทุกคนตระหนักถึงอันตรายของมันและเริ่มป้องกันเสียแต่วันนี้ อาศัยความรักความเอาใจใส่เป็นแกนกลาง ใช้ความรู้ความเข้าใจแทนผืนดิน ใช้หลักธรรมทางศาสนาแทนผืนน้ำ แล้วสร้างสรรค์เป็นโลกใหม่ ข้าพเจ้าเชื่อมั่นว่าโลกใบนี้จะต้องสดใสและเป็นโลกที่เด็กไทยจะไร้เอดส์เสียที

เรียงความรางวัลที่ ๑ งาน “เขียนส่องใจ” ครั้งที่ ๖ วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๐
จัดโดย โครงการโรคเอดส์ สภากาชาดไทย

เด็กสุขภาพดี ปี ๒๕๔๓

บุปผา พุ่มผกา เรื่อง

สมบัติ คิ้วสกล ภาพประกอบ

๑. รักษาอนามัยส่วนตัว

แปรงฟันแล้วอาบน้ำ
เช็ดผ้าใส่แล้วนั้น

สระผมและตัดเล็บ
ถูเท้ารองเท้านี้
บ้านเรือนต้องสะอาด
หญัารกถางให้เตียน

ทุกเช้าค่ำทำทุกวัน
เปลี่ยนแล้วผึ่งจึงจะดี
ของใช้เก็บให้เป็นที
จัดเตรียมไว้ก่อนไปเรียน
ถูปัดกวาดให้แนบเนียน
บ้านสะอาดปราศโรคภัย

๒. บริโภค อาหาร น้ำ อากาศ ให้ถูกสุขลักษณะ

อาหาร น้ำ สะอาด
 ทุกคนควรเลือกเฟ้น
 อากาศต้องปลอดโปร่ง
 น้ำใสไร้กลิ่นสี
 เนื้อสัตว์ ผัก ผลไม้
 มีประโยชน์ทั้งสิ้น

ทั้งอากาศสิ่งจำเป็น
 ให้ถูกสุขลักษณะดี
 อยู่ที่โล่งแสงแดดมี
 เป็นของที่ควรดื่มกิน
 ข้าว นม ไข่ วิตามิน
 รสโอชาเอื้ออนามย์

๓. ละเว้นสารเสพติดทุกชนิด

เพื่อส่งเสริมปัญญา
อ่านหนังสือหรือทดลอง
หลีกเลี่ยงสารมีพิษ
มันจักผลาญชีวา
หากหวังได้ปัญญา
พากเพียรเรียนเต็มที่

ต้องพัฒนาด้านสมอง
ตามทำนองของวิชา
สิ่งเสพติดร้ายหนักหนา
หมดคุณค่าของคนดี
หมั่นศึกษาอย่าร้อรี
เพิ่มศักดิ์ศรีแก่ชีวัน

๔.

ออกกำลังกาย
อารมณ์แจ่มใส

พักผ่อนพอเพียง
จิตใจเบิกบาน

ร่างกายและจิตใจ
แข็งแรงแกร่งคมสัน
ยืนยลเยาวชนไทย
พักผ่อนพอประมาณ
อนาคตของชีวิต
มีสติมีพละดพลัง
จงรักภักดีมั่น
ขอพระรัตนตรัย

ของเด็กไทยในปัจจุบัน
ใจมุ่งมั่นรักการงาน
มีวินัยใจเบิกบาน
เรียนรู้งานตามกำลัง
จักสัมฤทธิ์ได้สมหวัง
ด้วยยึดธรรมประจำใจ
ต่อทรงธรรมกษัตริย์ไทย
พิทักษ์พระองค์ทรงพระเจริญ

เด็กเอ๋ยเด็กน้อย

ความรู้เรายังด้อยเร่งศึกษา

เมื่อเติบโตจะได้มีวิชา

เป็นเครื่องหาเลี้ยงชีพสำหรับตน

ได้ประโยชน์หลายสถานเพราะการเรียนรู้

จงพากเพียรไปเถิดจะเกิดผล

ถึงลำบากตรากตรำก็จำทน

เกิดเป็นคนควรหมั่นขยันเอย

“หนทางสู่โอลิมปิกวิชาการ”

จาก สสวท.

การแข่งขันโอลิมปิกวิชาการนั้น เกิดจากกลุ่มนักวิชาการกลุ่มหนึ่ง มีความคิดและความเชื่อว่า ในทุกประเทศ การแข่งขันคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ โอลิมปิกระหว่างประเทศ หรือ International Mathematical and Science Olympiad ย่อมมีเยาวชนผู้มีอัจฉริยะทางปัญญาอยู่เป็นจำนวนมาก และเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ หากจัดให้เยาวชนเหล่านั้น มาแข่งขันกันในด้านวิชาการ เช่นเดียวกับแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ก็น่าจะเป็นการพัฒนาความสามารถพิเศษทางปัญญาของเยาวชนให้มีความสามารถยิ่งๆ ขึ้นไป อันจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาประเทศในระยะยาว

จากแนวคิดดังกล่าวนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๐๒ ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมโรมาเนีย จึงได้เป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันคณิตศาสตร์โอลิมปิกขึ้นเป็นครั้งแรกจากจุดเริ่มต้นนี้เอง ทำให้นานาประเทศ เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการจัดการแข่งขันนี้ จึงได้ส่งเยาวชนของตนเข้าร่วมการแข่งขันเพิ่มมากขึ้นทุกปี และได้มีการแข่งขันวิชาการต่างๆ เพิ่มขึ้น คือ ฟิสิกส์ เริ่มในปี พ.ศ. ๒๕๑๐ เคมี เริ่มในปี พ.ศ. ๒๕๑๒ คอมพิวเตอร์ เริ่มในปี พ.ศ. ๒๕๓๒ ชีววิทยา เริ่มในปี พ.ศ. ๒๕๓๓ และดาราศาสตร์เริ่มในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ตามลำดับ

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ได้ทรงให้การสนับสนุน ประทานเงินส่วนพระองค์สนับสนุนโครงการคัดเลือกผู้แทนเยาวชนไทยไปแข่งขันระหว่างประเทศ และทรงประทานพระอนุญาตให้จัดตั้ง “กองทุนสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา เพื่อโครงการโอลิมปิกวิชาการ และชมรมโอลิมปิกวิชาการ”

นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น ด้วยพระบารมีของพระองค์ทำให้โครงการได้รับการสนับสนุนจากองค์กรและสื่อมวลชนทุกประเภทเป็นอย่างดี

ประเทศไทยได้ส่งผู้แทนเยาวชนไทยไปแข่งขันตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๒ ทำให้เกิดบรรยากาศด้านวิชาการ อันจะส่งเสริมการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ให้เป็นที่น่าสนใจของเยาวชนยิ่งขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การปรับปรุงและ

พัฒนาหลักสูตรและระบบการเรียนการสอนตลอดจนการวัดผล ให้เหมาะสมและมีมาตรฐานสูงขึ้นเทียบเท่ากับประเทศที่พัฒนาแล้ว เป็นการส่งเสริมและเปิดโอกาสให้เยาวชนได้แสดงความสามารถด้านปัญญาและพัฒนาศักยภาพของตนให้สูงขึ้น ขึ้นไปโดยการเข้าร่วมแข่งขันกับเยาวชนที่มีความสามารถจากนานาชาติ ทำให้ครูและเยาวชนไทยได้รับประสบการณ์ และแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นกับครู และเยาวชนจากนานาชาติ เป็นโอกาสที่ประเทศได้สัมพันธ์ไมตรี และความเข้าใจอันดีระหว่างครูและเยาวชนไทยกับนานาชาติไปพร้อมกันด้วย

การคัดเลือกเยาวชนไทยไปแข่งขันของประเทศไทยนั้นมีดังนี้

- พ.ศ. ๒๕๓๒ ประเทศไทยเข้าร่วมแข่งขันเป็นครั้งแรก โดยส่งเยาวชนไทยจำนวน ๖ คน ไปร่วมแข่งขันคณิตศาสตร์โอลิมปิก ครั้งที่ ๓๐ ณ ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน
- พ.ศ. ๒๕๓๓ เข้าร่วมแข่งขันคณิตศาสตร์โอลิมปิกครั้งที่ ๓๑ เคมีโอลิมปิกครั้งที่ ๒๒ และฟิสิกส์โอลิมปิก ครั้งที่ ๒๑
- พ.ศ. ๒๕๓๔ เข้าร่วมแข่งขันครบ ๕ วิชา คือ คณิตศาสตร์โอลิมปิกครั้งที่ ๓๒ เคมีโอลิมปิกครั้งที่ ๒๓ ฟิสิกส์โอลิมปิกครั้งที่ ๒๒ คอมพิวเตอร์โอลิมปิกครั้งที่ ๓ และชีววิทยาโอลิมปิกครั้งที่ ๒
- พ.ศ. ๒๕๓๕ จนถึงปัจจุบัน ประเทศไทยส่งเยาวชนเข้าร่วมแข่งขันครบทั้ง ๕ วิชาต่อเนื่องกันมาทุกปี คือ คณิตศาสตร์ เคมี ฟิสิกส์ คอมพิวเตอร์ และชีววิทยา

สำหรับการคัดเลือกผู้แทนเยาวชนไทย เพื่อเข้าแข่งขันคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์โอลิมปิกระหว่างประเทศนั้น มีการจัดดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การแข่งขันคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์โอลิมปิกแห่งประเทศไทย มีการสอบคัดเลือกนักเรียน ๒ รอบ โดยเปิดรับสมัครนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษา จากทั่วประเทศ และสอบคัดเลือกไว้วิชาละ ๒๐-๒๕ คน

ขั้นตอนที่ ๒ ฝึกอบรมเข้ม ๓ ครั้ง จัดฝึกอบรมเข้มแก่นักเรียนที่คัดเลือกไว้ในขั้นตอนที่ ๑ เพื่อเพิ่มความรู้และประสบการณ์ ครั้งที่ ๑ ในเดือนตุลาคม จะคัดเลือกนักเรียนไว้วิชละ ๑๐ - ๑๕ คน ครั้งที่ ๒ ระหว่างเดือนมีนาคม - เมษายน จะคัดเลือกนักเรียนไว้วิชละ ๕ - ๖ คน เพื่อเป็นผู้แทนเยาวชนไทย ครั้งที่ ๓ ระหว่างเดือนพฤษภาคม - มิถุนายน เตรียมความพร้อมให้แก่ผู้แทนเยาวชนไทยในแต่ละวิชาก่อนเดินทางไปแข่งขัน

ขั้นตอนที่ ๓ เดินทางไปแข่งขันระหว่างประเทศในเดือนกรกฎาคม

นักเรียนหลายคนคงต้องการที่จะไปแข่งขันโอลิมปิกวิชาการ เหมือนเพื่อนๆ ซึ่งต้องผ่านทุกขั้นตอนให้ได้ สำหรับเพื่อนนักเรียนที่เป็นตัวแทนเยาวชนไทยในการแข่งขันโอลิมปิกวิชาการระหว่างประเทศ ปี ๒๕๔๒ นั้น เราขอปรบมือให้กับความสำเร็จ และขอแสดงความยินดีกับทุกคน

เคมี ไทย ๔ - ๑๑ ก.ค. ๔๒

นายพาลก ประภัสรณนธ์
ม.ปลาย เตรียมอุดมศึกษา

นายสิรวัดน์ ศรีจันตราภิมุข
ม.ปลาย เซนต์คาเบรียล

นายคอตศักดิ์ ล้วนไพศาลนนท์
ม.ปลาย เตรียมอุดมศึกษา

นายชนาธิป กิจวิวัฒนาชัย
ม.ปลาย เตรียมอุดมศึกษา

ชีววิทยา สวีเดน ๔ - ๑๑ ก.ค. ๔๒

นางสาวลลิตา กุลมาลา
ม.ปลาย จิตรลดา

นางสาวพริม พลันสังเกตุ
ม.ปลาย หาดใหญ่วิทยาลัย
สงขลา

นายสิทธิพร ภัทรดิลลภรณ์
ม.ปลาย บดินทรเดชา
(สิงห์ สิงหเสนี)

นางสาวนุชนา นุญ ฤทธิ์รักษ์
ม.ปลาย จักรคำณาการ
ลำพูน

ฟิสิกส์ ีตาลี

๑๔ - ๒๗ ก.ค. ๕๒

นายธีรชัย ชัยทัศน์ย์
ม.ปลาย วัดสุทธวราราม

นายธรรมนดิ พิพัฒน์ศรีสวัสดิ์
ม.ปลาย สวนกุหลาบวิทยาลัย

นายโอมรินทร์ สาธุเสน
ม.ปลาย วัดสุทธวราราม

นายประดิษฐ์ ธรรมเวชวิธิ
ม.ปลาย สวนกุหลาบวิทยาลัย
นนทบุรี

นายตะวัน สินไชย
ม.ปลาย เซนต์คาเบรียล

คอมพิวเตอร์ ูรกี

๙ - ๑๖ ต.ค. ๕๒

นายวรัตน์ ชิ่งเสรี
ม.ปลาย บุญวาทย์วิทยาลัย
ลำปาง

นายเพชร มโนหาญ
ม.ปลาย เตรียมอุดมศึกษา

นายเขมรัตน์ นิมปญญกำพงษ์
ม.ปลาย เตรียมอุดมศึกษา

นายอัครฤทธิ์ สังข์เพชร
ม.ปลาย พริยาลัย เพชร

คณิตศาสตร์ โธมาเนีย
๑๐ - ๑๒ ก.ค. ๕๒

นายต้นคิด จันทร์ศรี
ม.ปลาย เตรียมอุดมศึกษา

นายโชธิน รักวงษ์ไทย
ม.ปลาย สวนกุหลาบวิทยาลัย

นายวัชรวิศร์ จิระวีรานูวัตต์
ม.ปลาย เตรียมอุดมศึกษา

นายจิรพัชร เมธเศรษฐ์
ม.ปลาย สามเสนวิทยาลัย

นายวิฑวัชร โมญิตวัฒนฤกษ์
ม.ปลาย สวนกุหลาบวิทยาลัย

นายสมบุรณ์ เชื้อชาญพิพัฒน์
ม.ปลาย สวนกุหลาบวิทยาลัย

กระทรวงศึกษาธิการ เจ้าของ

ที่ปรึกษา นายพนม พงษ์ไพบูลย์

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

นายชาติชาตรี โยสีดา

บรรณาธิการ

นายวิชัย พยัคฆโส

ผู้พิมพ์และผู้โฆษณา

กองบรรณาธิการหนังสือวันเด็ก

ศาสตราจารย์ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ

ที่ปรึกษา

นายบุญรัตน์ วงศ์ใหญ่

ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุขุม เฉลยทรัพย์

ที่ปรึกษา

นายวินัย รอดจ่าย

ที่ปรึกษา

นายสมบูรณ์ ช่างภู

ที่ปรึกษา

นายพลาดิษฐ์ สิทธิชัยกิจ

นางเพียรพจ กุ่มสิน

นายพิบูลย์ นาควานิช

นางพจมาน พงษ์ไพบูลย์

นายชูเกียรติ เกิดอุดม

นางศิริมาลา สุวรรณโกติน

นายโสภณ สาทรสัมฤทธิ์ผล

นางเครือรัตน์ เรืองแก้ว

นายสมัย สุทธิธรรม

นางสุกัญญา งามบรรจง

นายทวีพร ทองคำใบ

นางศศิธร เทียนสวัสดิ์

นายสมบัติ ก้าวอก

นางสาวนงนาด ธรรมทัตโต

ฝ่ายการพิมพ์และตกแต่งต้นฉบับ

นายสุคนธ์ วิบูลย์ศิลป์

นางเพลินพิศ สมารักษ์

นายประสาท รักมิตร

นายศักดิ์ชัย มหาคามินทร์

นางสาวสุธีรา รุ่งขำ

นายปรเมศวร์ แก้วกล้า

นายวัชรพล พงษ์ไพศาล

นายกำแพง ชื่นสินธุ์

สีสัน...ผ่านเป็นภาพ

รางวัลที่ ๑ ประเภทจิตรกรรมไทยแบบประเพณี

ชื่อภาพ สุรา นารี พายี กีฬาบัตร

ศิลปิน นายเทิดศักดิ์ เหล็กดี

(ขอบคุณ มูลนิธิธนาคารกรุงเทพ)

“เขียนอ่านออกโอษฐ์ได้ รอบรู้เรื่องราว”

(จาก จินตามณี ฉบับ พระโหราธิบดี)